

MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

151

Na temelju članka 27. stavka 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17 i 68/18) ministrica znanosti i obrazovanja donosi

ODLUKU

O DONOŠENJU KURIKULUMA ZA NASTAVNI PREDMET GLAZBENE KULTURE ZA OSNOVNE ŠKOLE I GLAZBENE UMJETNOSTI ZA GIMNAZIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

I.

Ovom Odlukom donosi se kurikulum za nastavni predmet Glazbena kultura za osnovne škole i Glazbena umjetnost za gimnazije u Republici Hrvatskoj.

II.

Sastavni dio ove Odluke je kurikulum nastavnog predmeta Glazbena kultura i Glazbena umjetnost.

III.

Početak primjene ove Odluke stavlja se izvan snage:

– Nastavni plan i program za osnovnu školu koji se odnosi na predmet Glazbena kultura i Glazbena umjetnost objavljen u »Narodnim novinama«, broj 102/06,

– Nastavni plan i program za stjecanje školske spreme u programima jezične, klasične i prirodoslovno-matematičke gimnazije koji se odnosi na predmet Glazbena kultura i Glazbena umjetnost, a donesen je Odlukom o zajedničkom i izbornom dijelu programa za stjecanje srednje školske spreme u programima opće, jezične, klasične i prirodoslovno-matematičke gimnazije, klasa: 602-03/94-01-109, urbroj: 532-02-2/1-94-01, Zagreb, 2. ožujka 1994. (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, 1994.),

– Nastavni plan i program prirodoslovne gimnazije koji se odnosi na predmet Glazbena kultura i Glazbena umjetnost, a koji je donesen Odlukom o nastavnom planu i programu prirodoslovne gimnazije, klasa: UP/I-602-03/03-01/0115, urbroj: 532-02-02-01/2-03-2 od 2. prosinca 2003. godine.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se za učenike 1. i 5. razreda osnovne škole i 1. razreda gimnazije od školske godine 2019./2020., za učenike 2., 3., 6., i 7. razreda osnovne škole, 2. i 3. razreda gimnazije od školske godine 2020./2021., za učenike 4. i 8. razreda osnovne škole i 4. razreda gimnazije od školske godine 2021./2022.

Klasa: 602-01/19-01/00026

Urbroj: 533-06-19-0014

Zagreb, 14. siječnja 2019.

Ministrica

prof. dr. sc. Blaženka Divjak, v. r.

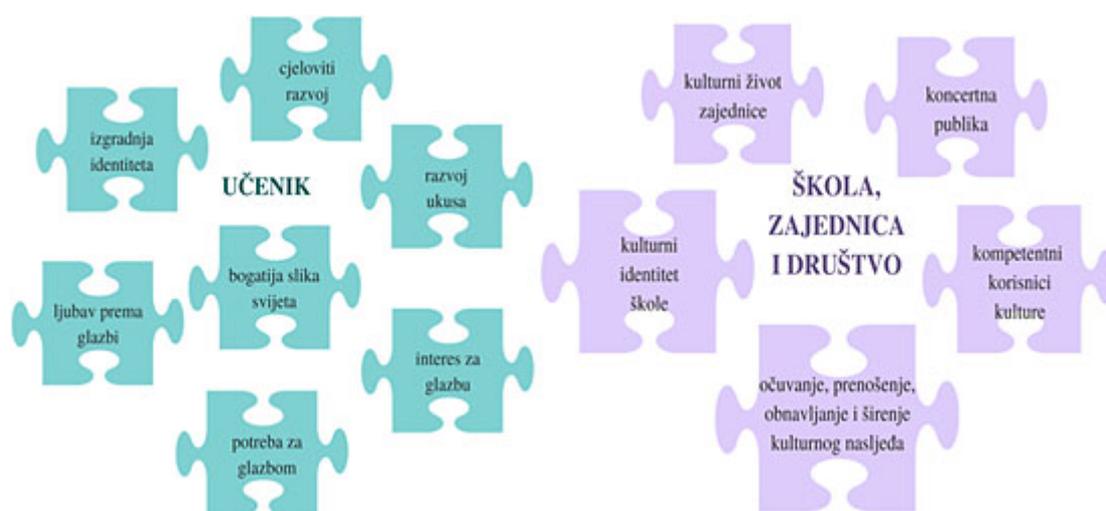
KURIKULUM NASTAVNOG PREDMETA GLAZBENA KULTURA ZA OSNOVNE ŠKOLE I GLAZBENA UMJETNOST ZA GIMNAZIJE

A. SVRHA I OPIS PREDMETA

Glazba je dio svih kultura svijeta te je, uz ostale umjetnosti, ključna za kvalitetan, skladan i cjeloviti razvoj svakog pojedinca. U obrazovnom je sustavu Republike Hrvatske učenje glazbe prepoznato i priznato kao neizostavan čimbenik u oblikovanju specifično-glazbenih, ali i općih (generičkih) kompetencija učenika. Predmetima Glazbena kultura / Glazbena umjetnost ostvaruju se temeljne odgojno-obrazovne vrijednosti i opći ciljevi odgoja i obrazovanja. Stoga nastava glazbe potiče i unaprjeđuje učenikov estetski razvoj, potiče kreativnost učenika, razvija učenikove glazbene sposobnosti i interese, razvija učenikovu svijest o očuvanju povijesno-kulturne baštine i osposobljava ga za življenje u multikulturnom svijetu. Na nastavi glazbe učenici upoznaju i doživljavaju glazbu različita podrijetla te različitih stilova i vrsta, usvajaju osnovne elemente glazbenog jezika i glazbene pismenosti.

Učenje i poučavanje predmeta Glazbena kultura i Glazbena umjetnost u skladu je sa suvremenim znanstvenim spoznajama i kretanjima koji upućuju na otvorenost i prilagodljivost procesa učenja i poučavanja, didaktički i metodički pluralizam, istraživačko, projektno i individualizirano učenje, ali i na nužnost primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije. Naglasak se stavlja na susret učenika s glazbom, dok verbalne informacije proizlaze iz glazbe. Suvremeno poučavanje i učenje glazbe uključuje i elemente građanskoga te interkulturalnoga odgoja. Važan dio procesa učenja i poučavanja glazbe odnosi se na izbornu i fakultativnu nastavu te izvannastavne i izvanškolske aktivnosti u okviru kojih učenici proširuju stečena znanja, vještine i stavove te istodobno sustavno razvijaju svoje interese i ostvaruju kvalitetan umjetnički rast i razvoj.

S obzirom na značaj koji ima za učenika, učenje glazbe ima i višestruku društvenu ulogu (Slika 1.). Izlaskom iz okvira škole i integracijom u širu društvenu zajednicu i kulturu, škola i lokalna zajednica povezuju se u promicanju glazbene kulture i umjetnosti. Tijekom svojeg obrazovnog puta, ali i kasnije, učenici će kao kompetentni korisnici kulture aktivno sudjelovati u glazbenome životu svoje sredine (u ulozi izvođača, publike ili stvaratelja), doprinositi očuvanju, prenošenju, obnavljanju i širenju kulturnog naslijeđa.

Slika 1. Značaj predmeta Glazbena kultura/Glazbena umjetnost za učenika, školu, zajednicu i društvo

Uz načela učenja i poučavanja navedenih u NOK-u, kurikulum predmeta Glazbena kultura/Glazbena umjetnost temelji se na četiri načela:

Psihološko načelo – učenjem i poučavanjem glazbe ostvaruje se potreba učenika za kreativnim izrazom. Sudjelovanjem u glazbenim aktivnostima učenici emotivno reagiraju na glazbu i učvršćuju vlastiti odnos s glazbom.

Kulturno-estetsko načelo – izravnim ili neizravnim susretom s glazbenim ostvarenjima učenici razvijaju glazbeni ukus, stječu kriterije za vrednovanje glazbe i sposobnost izražavanja vlastitih stavova o glazbi.

Načelo sinkroničnosti – u središtu interesa je glazba koja se promatra sa svih aspekata, a ne isključivo povijesnog.

Načelo interkulturalnosti – upoznavanjem glazbe vlastite kulture i glazbi svijeta učenici razvijaju svijest o različitim, ali jednako vrijednim pojedincima, narodima, kulturama, religijama i običajima.

Organizacija predmeta Glazbena kultura / Glazbena umjetnost i mjesto predmeta u kurikulumu proizlaze iz prirode same glazbe, a ona je:

- otvorena – učenje i poučavanje prilagođava se interesima i sposobnostima učenika te sklonostima učitelja/nastavnika, a podrazumijeva visok stupanj slobode u odabiru i oblikovanju nastavnih sadržaja, primjeni različitih strategija i metoda učenja i poučavanja, kao i različitih pristupa vrednovanju

- integrativna – domene/koncepti i odgojno-obrazovni ishodi predmeta međusobno su povezani i nadopunjuju se

– interdisciplinarna – postoji čvrsta povezanost s ostalim poljima umjetničkoga područja te su moguće i poželjne brojne korelacije s ostalim predmetima, područjima i međupredmetnim temama.

B. ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I POUČAVANJA

Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja predmeta Glazbena kultura / Glazbena umjetnost:

- omogućiti društveno-emocionalni razvoj svih učenika, uključujući darovite i učenike s teškoćama
- poticati razvoj glazbenih sposobnosti svih učenika u skladu s individualnim sposobnostima pojedinca
- potaknuti učenike na aktivno bavljenje glazbom i sudjelovanje u kulturnom životu zajednice
- upoznati učenike s glazbenom umjetnošću putem kvalitetnih i reprezentativnih ostvarenja glazbe različita podrijetla te različitih stilova i vrsta
- potaknuti razvijanje glazbenoga ukusa i kritičkoga mišljenja
- potaknuti razumijevanje interdisciplinarnih karakteristika i mogućnosti glazbe
- osvijestiti vrijednosti regionalne, nacionalne i europske kulturne baštine u kontekstu svjetske kulture
- razviti kulturno razumijevanje i interkulturalne kompetencije putem izgrađivanja odnosa prema vlastitoj i otvorenog pristupa prema drugim glazbenim kulturama.

C. STRUKTURA – DOMENE PREDMETNOG KURIKULUMA

Učenje i poučavanje predmeta Glazbena kultura/Glazbena umjetnost ostvaruje se sljedećim domenama (Slika 2.).

Slika 2. Domene predmeta Glazbena kultura / Glazbena umjetnost

Domene predmeta Glazbena kultura / Glazbena umjetnost izrazito su međusobno povezane i nadopunjuju se, što upućuje na veću ili manju prisutnost svih domena u čitavoj odgojno-obrazovnoj vertikali, odnosno u svim ciklusima i na svim razinama. Odgojno-obrazovni ciljevi i jasno određeni ishodi učenja glazbe dostižu se primjerenom organizacijom obveznih i preporučenih sadržaja. Podjelom domena na različite aktivnosti omogućuje se isticanje pojedinih odgojno-obrazovnih ishoda tijekom procesa učenja i poučavanja (Slika 3.).

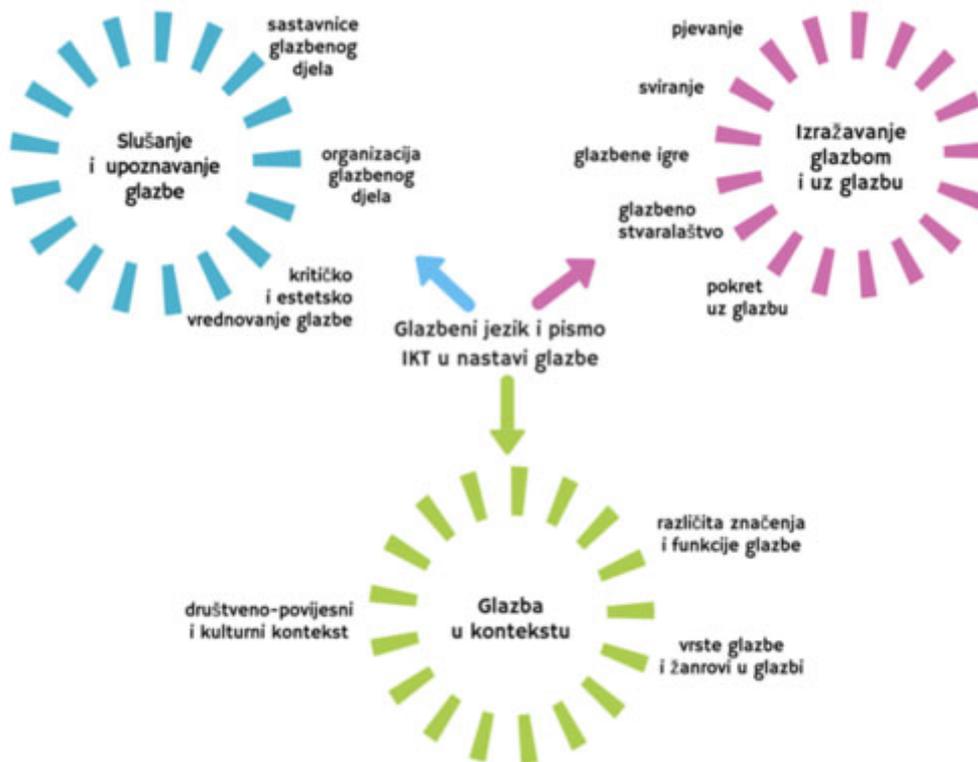
U učenju i poučavanju glazbe postoje i objedinjujući elementi koji su prisutni u svim domenama:

– glazbeni jezik, čije je usvajanje potrebno za aktivno slušanje, razumijevanje i izvođenje glazbe te glazbeno pismo u slučaju aktivnog muziciranja, tj. sviranja

– informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) kao važan dio suvremenoga učenja i poučavanja glazbe.

IKT se, kao objedinjujući element učenja i poučavanja glazbe, može primjenjivati u okviru svih domena. Između ostalog, primjena IKT-a uključuje:

- upoznavanje učenika s računalnim programima
- učenje glazbenoga pisma pomoću računala
- audio-obradu i eksperimentiranje sa zvukom
- rad u programima za skladanje glazbe.

Slika 3. Organizacija kurikuluma predmeta Glazbena kultura / Glazbena umjetnost

Predmetne su domene usklađene s očekivanim učeničkim postignućima umjetničkoga područja NOK-a pa omogućuju uspješno i svrhovito povezivanje glazbe s ostalim umjetnostima.

Opis domena

Domena A: Slušanje i upoznavanje glazbe

Ishodište domene A je upoznavanje glazbe pomoću audio i videozapisa te mogući neposredni susret učenika s glazbom. Aktivnim slušanjem glazbe učenici će upoznati glazbu različitih vrsta, stilova, pravaca i žanrova, steći znanja o glazbeno-izražajnim sastavnicama i različitim razinama organizacije glazbenog djela te doživjeti, upoznati, razumjeti i naučiti vrednovati glazbu. Upoznata glazbena djela otvaraju mogućnosti traganja za novim glazbenim iskustvima.

Domena B: Izražavanje glazbom i uz glazbu

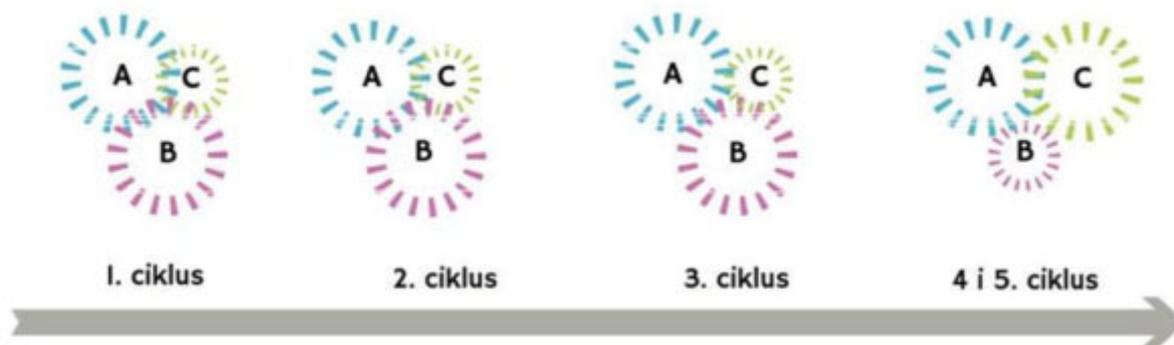
U okviru domene B učenici izvode glazbene aktivnosti (pjevanje, sviranje, glazbene igre, glazbeno stvaralaštvo, pokret uz glazbu) koje će omogućiti cjelovit doživljaj glazbe te razvoj glazbenih sposobnosti i kreativnosti. Otvorenost nastave glazbe pruža mogućnost stavljanja naglaska na neku od navedenih aktivnosti, primjerenu dobi (razredu/ciklusu), sposobnostima i interesima učenika. Kvalitetno provođenje navedenih aktivnosti postaviti će temelje za realizaciju izvannastavnih aktivnosti te izborne i fakultativne nastave poput pjevačkog zbora, instrumentalnih sastava, orkestra, plesne skupine, folklornog ansambla, skladanja, individualnog sviranja i ostalog.

Domena C: Glazba u kontekstu

Polazište ove domene su domene A i B na osnovu kojih učenik otkriva vrijednosti bogate regionalne, nacionalne i globalne glazbene i kulturne baštine, uočava razvoj, uloge i utjecaje glazbene umjetnosti na društvo te povezuje glazbenu umjetnost s ostalim umjetnostima. Ova domena je nadopuna domenama A i B i s njima se isprepliće u većoj ili manjoj mjeri, ovisno o odgojno-obrazovnom ciklusu. U prvom, drugom i trećem ciklusu domena C ostvaruje se u okviru domena A i B. U četvrtom i petom ciklusu domene A i C su komplementarne, objedinjujući pri tome muzikološke sadržaje i pripadajuće glazbeno-nastavne sadržaje.

Odnos domena u odgojno-obrazovnoj vertikali

Predloženi odnos zastupljenosti domena u odgojno-obrazovnoj vertikali (Slika 4.) podložan je promjenama. Učitelj može tijekom nastavne godine nekoj od domena dati veću ili manju važnost s obzirom na interese učenika određenog razrednog odjela i specifičnosti školskog kurikuluma.

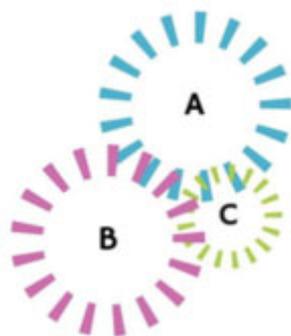
Slika 4. Odnos zastupljenosti domena u odgojno-obrazovnoj vertikali

Prvi odgojno-obrazovni ciklus (1. i 2. razred OŠ)

Odabirom dječjih pjesama i brojalica te glazbenih djela klasične, tradicijske, popularne, jazz i filmske glazbe, učitelj će učenike uvesti u svijet glazbe. U prvome se odgojno-obrazovnom ciklusu polazi od doživljaja glazbe i pažnja se usmjerava na glazbeno iskustvo učenika i zblizavanje s glazbenom umjetnošću.

Slušanjem učenici prepoznaju, razlikuju i uspoređuju te izražavanjem uvažavaju sljedeća obilježja glazbe: karakter i ugođaj, visinu tona, melodiju, dinamiku, metar/ritam, tempo i boju/izvođače. Tijekom prvog odgojno-obrazovnog ciklusa domene A i B su izjednačene dok se odgojno-obrazovni ishodi domene C ostvaruju u okviru domena A i B (Slika 5.).

Vrednovanje odgojno-obrazovnih ishoda sukladno je zastupljenosti domena.

Slika 5. Zastupljenost domena u prvom odgojno-obrazovnom ciklusu

A: Slušanje i upoznavanje glazbe

B: Izražavanje glazbom i uz glazbu

C: Glazba u kontekstu

Drugi odgojno-obrazovni ciklus (3., 4. i 5. razred OŠ)

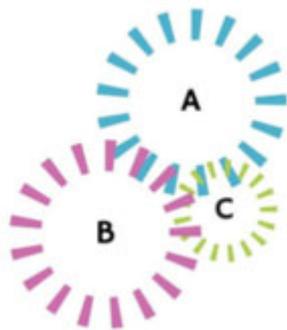
Tijekom drugog odgojno-obrazovnog ciklusa domene A i B su i dalje izjednačene dok se odgojno-obrazovni ishodi domene C ostvaruju u okviru domena A i B (Slika 6.). Odgojno-obrazovni ishodi u domeni A postaju kompleksniji s ciljem izoštravanja slušnog iskustva učenika:

- upoznavanje glazbala / instrumentalnih skupina i pjevačkih glasova / vokalnih skupina
- upoznavanje osnovnih glazbenih oblika
- slušno prepoznavanje i analiza različitih glazbenih obilježja.

U okviru domene B učenici izvode glazbene aktivnosti koje će omogućiti potpuni doživljaj glazbe te daljnji razvoj njihovih glazbenih sposobnosti i kreativnosti.

U okviru domene C, Glazba u kontekstu, učenici upoznaju hrvatsku tradicijsku glazbu u vlastitoj sredini (lokalnoj zajednici) i užem zavičajnom području.

Vrednovanje odgojno-obrazovnih ishoda sukladno je zastupljenosti domena.

Slika 6. Zastupljenost domena u drugom odgojno-obrazovnom ciklusu

A: Slušanje i upoznavanje glazbe

B: Izražavanje glazbom i uz glazbu

C: Glazba u kontekstu

Treći odgojno-obrazovni ciklus (6., 7. i 8. razred OŠ)

I u trećem odgojno-obrazovnom ciklusu domene A i B su izjednačene dok se odgojno-obrazovni ishodi domene C ostvaruju u okviru domena A i B (Slika 7.).

Slušajući i upoznavajući glazbu, učenici će usvojiti obilježja:

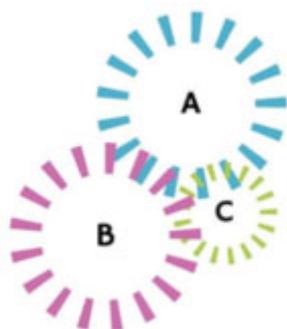
- vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne glazbe i različitih izvođačkih sastava
- različitih vrsta glazbe (klasične, tradicijske, popularne)
- glazbenih i glazbeno-scenskih vrsta
- glazbeno-stilskih razdoblja
- pojedinih pravaca glazbe 20. i 21. stoljeća te popularnih žanrova
- stapanja različitih vrsta glazbe (crossover).

Izvođačke glazbene aktivnosti omogućuju daljnje stjecanje glazbenih znanja i vještina, a sadržaji domene B su usklađeni sa sposobnostima i interesima učenika.

U okviru domene C, Glazba u kontekstu, učenici će u trećem ciklusu proširiti znanja o tradicijskoj glazbi upoznavanjem:

- tradicijske glazbe svih regija Hrvatske, uključujući i glazbu manjinskih kultura
- europske tradicijske glazbe
- tradicijske glazbe geografski udaljenijih područja/naroda/kultura (drugi kontinenti).

Vrednovanje odgojno-obrazovnih ishoda sukladno je zastupljenosti domena.

Slika 7. Zastupljenost domena u trećem odgojno-obrazovnom ciklusu

A: Slušanje i upoznavanje glazbe

B: Izražavanje glazbom i uz glazbu

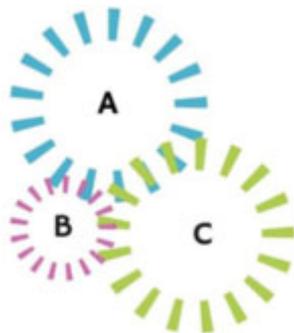
C: Glazba u kontekstu

Četvrti i peti odgojno-obrazovni ciklus (SŠ)

U predmetu Glazbena umjetnost sve se glazbene pojave i sva slušna iskustva osvještavaju u različitim kulturnim i društveno-povijesnim kontekstima. Odgojno-obrazovni ishodi domena A i C međusobno se nadopunjuju.

Aktivnosti i sadržaji domene B ostvaruju se sukladno interesima i željama učenika, uz moguće povezivanje glazbe s ostalim umjetnostima (Slika 8.).

Vrednovanje odgojno-obrazovnih ishoda sukladno je zastupljenosti i suodnosu domena.

Slika 8. Zastupljenost domena u četvrtom i petom odgojno-obrazovnom ciklusu

A: Slušanje i upoznavanje glazbe

B: Izražavanje glazbom i uz glazbu

C: Glazba u kontekstu

D. ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI, SADRŽAJI I RAZINE USVOJENOSTI PO RAZREDIMA I DOMENAMA

Odgojno-obrazovni ishodi kurikuluma nastavnih predmeta Glazbena kultura i Glazbena umjetnost određeni su na način da omogućuju kontinuirani razvoj i nadogradnju specifično-glazbenih i generičkih kompetencija učenika. Stečena znanja, vještine i stavovi u određenom odgojno-obrazovnom ciklusu prožimat će sve ostale, više cikluse.

Oznake ishoda u predmetnome kurikulumu opisuju odnosi li se ishod na osnovnu (OŠ) ili srednju školu (SŠ), kraticu predmeta (GK), iz koje su domene (A, B ili C) te u kojem se razredu ostvaruju. Druga se brojka odnosi na redoslijed ishoda unutar domene u pojedinom razredu.

Osnovna škola Glazbena kultura 1. razred – 35 sati godišnje

A. Slušanje i upoznavanje glazbe		
odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
OŠ GK A.1.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba).	Poznaje 3 – 10 skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, jazz i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učenik poznaje 3 – 10 skladbi – poželjno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe – za realizaciju ishoda A.1.1. kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporuča se i višekratno (ne nužno uzastopno) slušanje – višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (djela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – učitelj će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – učitelj će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela – poželjno je da učenik s učiteljem posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj – učitelj samostalno odabire glazbena djela za slušanje, primjerena dobi učenika.		
OŠ GK A.1.2. Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.	Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači.	Razlikuje glazbeno-izražajne sastavnice (jednu od druge).
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, jazz i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda: – učenik pljeskanjem ili koračanjem tijekom slušanja označava metar/dobe – učenik prepoznaje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice (uz pomoć učitelja / uz poticaj učitelja / samostalno), s naglaskom na kontrastna obilježja: – tempo – brzo, polagano – visina tona – visoko, duboko – dinamika – glasno, tiho – boja/izvođači – jedan, više (uz neobvezno prepoznavanje pojedinih glazbala i pjevačkih glasova). Napomena: od učenika se ne traži korištenje stručne terminologije.		
B. Izražavanje glazbom i uz glazbu		
OŠ GK B.1.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te opisuje zajedničku izvedbu.
Sadržaji: – pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika		

<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik izvodi najmanje 10 pjesama/brojalice i glazbenih igara tijekom godine – učenik usklađuje vlastito pjevanje/izvođenje određenog broja pjesama/brojalice i glazbenih igara s izvedbama drugih učenika – učenik vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu – učitelj odabire pjesme primjerene dobi i sposobnostima učenika (određeni broj treba biti iz zavičaja) – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost. 		
OŠ GK B.1.2. Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Samostalno pjeva/izvodi pjesme i brojalice.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjesme/brojalice primjerene dobi i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjeva/izvodi najmanje 10 pjesama/brojalice tijekom godine – učitelj potiče pjevanje/izvođenje određenog broja pjesama/brojalice napamet (prema sposobnostima i interesu učenika) – preporuča se višekratno izvođenje/uvježbavanje pjesama/brojalice, na različite načine – učitelj odabire pjesme primjerene dobi i sposobnostima učenika – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učenik uvažava sljedeće glazbeno-izražajne sastavnice: metar/dobe (dvodobna, trodobna), tempo (umjeren, spor), dinamika (glasno, tiho). 		
OŠ GK B.1.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika, cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik prati glazbu pokretom/plesom, a pritom opaža te uvažava glazbeno-izražajne sastavnice: metar/dobe (dvodobna, trodobna), tempo (umjeren, spor), dinamika (glasno, tiho) – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učitelj odabire igre i skladbe primjerene dobi i sposobnostima učenika (određeni broj treba biti iz zavičaja). 		
OŠ GK B.1.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.	Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. Svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.	Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. Svira na udaraljka (dječji instrumentarij) ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik stvara/improvizira melodijske cjeline pjevanjem ili sviranjem – učenik stvara/improvizira ritamske cjeline glasom, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka – učenik pljeskanjem ili koračanjem označava metar/dobe – učenik pljeskanjem ili na udaraljka svira ritam – učenik svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz skladbe i pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi – učenik prati glazbu pokretom/plesom, a pritom opaža te uvažava glazbeno-izražajne sastavnice – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učitelj odabire igre i skladbe primjerene dobi i sposobnostima učenika (određeni broj iz zavičaja) 		
C. Glazba u kontekstu		
OŠ GK C.1.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.	Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Prepoznaje različite uloge glazbe.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-kulturni događaj u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okružju 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ishod C.1.1. realizira se kroz ishode A i B domene 		

Osnovna škola Glazbena kultura 2. razred – 35 sati godišnje

A. Slušanje i upoznavanje glazbe		
odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda

OŠ GK A.2.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, <i>jazz</i> , filmska glazba).	Poznaje 3 – 10 kraćih skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učenik poznaje 3 – 10 skladbi – poželjno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe – za realizaciju ishoda A.2.1. kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporuča se i višekratno (ne nužno uzastopno) slušanje – višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (djela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – učitelj će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – učitelj će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela – poželjno je da učenik s učiteljem posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj – učitelj samostalno odabire glazbena djela za slušanje, primjerena dobi učenika.		
OŠ GK A.2.2. Učenik temeljem slušanja, razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.	Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači.	Razlikuje glazbeno-izražajne sastavnice (jednu od druge).
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda: – učenik pljeskanjem ili koračanjem tijekom slušanja označava metar/dobe – učenik prepoznaje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice (uz pomoć učitelja / uz poticaj učitelja / samostalno), s naglaskom na kontrastna obilježja: – tempo – brz, umjeren, spor – visina tona – visoko, srednje, duboko – dinamika – glasno, srednje glasno, tiho – boja/izvođači – jedan, više (uz neobvezno prepoznavanje pojedinih glazbala i pjevačkih glasova). Napomena: od učenika se ne traži korištenje stručne terminologije.		
B. Izražavanje glazbom i uz glazbu		
OŠ GK B.2.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te opisuje zajedničku izvedbu.
Sadržaji: – pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – učenik izvodi najmanje 10 pjesama/brojalice i glazbenih igara tijekom godine – učenik usklađuje vlastito pjevanje/izvođenje određenog broja pjesama/brojalice i glazbenih igara s izvedbama drugih učenika – učenik vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu – učitelj odabire pjesme primjerene dobi i sposobnostima učenika (određeni broj treba biti iz zavičaja) – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost.		
OŠ GK B.2.2. Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Samostalno pjeva/izvodi pjesme i brojalice.
Sadržaji: – pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – pjeva/izvodi najmanje 10 pjesama/brojalice tijekom godine – učitelj potiče pjevanje/izvođenje određenog broja pjesama/brojalice napamet (prema sposobnostima i interesu učenika) – preporuča se višekratno izvođenje/uvježbavanje pjesama/brojalice na različite načine – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učitelj odabire pjesme primjerene dobi i sposobnostima učenika – učenik uvažava sljedeće glazbeno-izražajne sastavnice: metar/dobe (dvodobna, trodobna), tempo (brz, umjeren, spor), dinamika (glasno, srednje glasno, tiho).		
OŠ GK B.2.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe.
Sadržaji: – glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika, cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – učenik prati glazbu pokretom/plesom, a pritom opaža te uvažava glazbeno-izražajne sastavnice: metar/dobe (dvodobna, trodobna), tempo (brz, umjeren, spor), dinamika (glasno, srednje glasno, tiho) – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učitelj odabire igre i skladbe primjerene dobi i sposobnostima učenika (određeni broj treba biti iz zavičaja).		

OŠ GK B.2.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.	Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. Svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.	Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. Svira na udaraljka (dječji instrumentarij) ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.
Sadržaji: – pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – učenik stvara/improvizira melodijske cjeline pjevanjem ili sviranjem – učenik stvara/improvizira ritamske cjeline glasom, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. – učenik pljeskanjem ili koračanjem označava metar/dobe – učenik pljeskanjem ili na udaraljka svira ritam – učenik svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz skladbe i pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi – učenik prati glazbu pokretom/plesom, a pritom opaža te uvažava glazbeno-izražajne sastavnice – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učitelj odabire igre i skladbe primjerene dobi i sposobnostima učenika (određeni broj treba biti iz zavičaja).		
C. Glazba u kontekstu		
OŠ GK C.2.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.	Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Prepoznaje različite uloge glazbe.
Sadržaji: – glazbeno-kulturni događaj u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okružju		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – ishod C.2.1. realizira se kroz ishode A i B domene.		

Osnovna škola Glazbena kultura 3. razred – 35 sati godišnje

A. Slušanje i upoznavanje glazbe		
odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
OŠ GK A.3.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, <i>jazz</i> , filmska glazba).	Poznaje 3 -10 kraćih skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učenik poznaje 3 – 10 skladbi – poželjno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe – za realizaciju ishoda A.3.1. kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporuča se i višekratno (ne nužno uzastopno) slušanje – višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (dijela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – učitelj će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – učitelj će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela – poželjno je da učenik s učiteljem posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj – učitelj samostalno odabire glazbena djela za slušanje primjerena dobi učenika.		
OŠ GK A.3.2. Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.	Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači – oblik.	Razlikuje glazbeno-izražajne sastavnice (jednu od druge).
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		

<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik pljeskanjem ili koračanjem tijekom slušanja označava metar/dobe te prepoznaje dvodobnost i trodobnost – učenik prepoznaje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice (uz pomoć učitelja / uz poticaj učitelja / samostalno), s naglaskom na kontrastna obilježja: – tempo – brzo, umjereno, polagano – visina tona – visoko, srednje, duboko – melodija – uzlazna, silazna, pjevna – dinamika – glasno, srednje glasno, srednje tiho; postupno glasnije, postupno tiše – boja/izvođači – jedan, više (uz neobvezno prepoznavanje pojedinih glazbala i pjevačkih glasova) – oblik – isto, različito (dijelovi pjesme/skladbe). <p>Napomena: od učenika se ne traži korištenje stručne terminologije.</p>		
B. Izražavanje glazbom i uz glazbu		
OŠ GK B.3.1. Učenim sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te opisuje zajedničku izvedbu.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik izvodi najmanje 10 pjesama/brojalice i glazbenih igara tijekom godine – učenik usklađuje vlastito pjevanje/izvođenje određenog broja pjesama/brojalice i glazbenih igara s izvedbama drugih učenika – učenik vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu – učitelj odabire pjesme primjerene dobi i sposobnostima učenika (određeni broj treba biti iz zavičaja) – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost. 		
OŠ GK B.3.2. Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Samostalno pjeva/izvodi pjesme i brojalice.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjeva/izvodi najmanje 10 pjesama/brojalice tijekom godine – učitelj potiče pjevanje/izvođenje određenog broja pjesama/brojalice napamet (prema sposobnostima i interesu učenika) – preporuča se višekratno izvođenje/uvježbavanje pjesama/brojalice na različite načine – učitelj odabire pjesme primjerene dobi i sposobnostima učenika – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učenik uvažava sljedeće glazbeno-izražajne sastavnice: metar/dobe (dvodobna, trodobna, četverodobna), tempo (brz, umjeren, spor, postupno sporije/brže), dinamika (glasno, srednje glasno, tiho, postupno glasnije/tiše). 		
OŠ GK B.3.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika, cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, jazz i filmske glazbe 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik prati glazbu pokretom/plesom, a pritom opaža te uvažava glazbeno-izražajne sastavnice: metar/dobe (dvodobna, trodobna), tempo (brz, umjeren, spor), dinamika (glasno, srednje glasno, tiho) – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učitelj odabire igre i skladbe primjerene dobi i sposobnostima učenika (određeni broj treba biti iz zavičaja). 		
OŠ GK B.3.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.	Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. Svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.	Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. Svira na udaraljka (dječji instrumentarij) ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik stvara/improvizira melodijske cjeline pjevanjem ili sviranjem – učenik stvara/improvizira ritamske cjeline glasom, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka. – učenik pljeskanjem ili koračanjem označava metar/dobe – učenik pljeskanjem ili na udaraljka svira ritam – učenik svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz skladbe i pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi – učenik prati glazbu pokretom/plesom, a pritom opaža te uvažava glazbeno-izražajne sastavnice – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učitelj odabire igre i skladbe primjerene dobi i sposobnostima učenika (određeni broj treba biti iz zavičaja). 		
C. Glazba u kontekstu		
OŠ GK C.3.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.	Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.) te razlikuje pojedine vrste glazbe.	Prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.). Razlikuje pojedine vrste pjesama (npr. autorska, tradicijska) i vrste glazbe (npr. klasična, popularna).

Sadržaji: – glazbeno-kulturni događaj u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okruženju
Preporuke za ostvarenje ishoda: – ishod C.3.1. realizira se kroz ishode A i B domene.

Osnovna škola Glazbena kultura 4. razred – 35 sati godišnje

A. Slušanje i upoznavanje glazbe		
odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
OŠ GK A.4.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, <i>jazz</i> , filmska glazba).	Poznaje 3 -10 skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učenik poznaje 3 – 10 skladbi – poželjno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe – za realizaciju ishoda A.4.1. kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporuča se i višekratno slušanje – višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (dijela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – učitelj će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – učitelj će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela – poželjno je da učenik s učiteljem posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj – učitelj samostalno odabire glazbena djela za slušanje primjerena dobi učenika.		
OŠ GK A.4.2. Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice, osnovne skupine glazbala i pjevačkih glasova te boje muških i ženskih pjevačkih glasova.	Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: metar/dobe, tempo/puls, visina tona, melodija, dinamika, boja/izvođači, oblik. Razlikuje osnovne skupine glazbala (glazbala s tipkama, glazbala sa žicama, puhačka glazbala i udaraljke). Razlikuje osnovne skupine pjevačkih glasova (dječji, ženski, muški) i boje pjevačkih glasova (duboki, srednje visoki i visoki muški i ženski glas).	Razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice, osnovne skupine glazbala i pjevačkih glasova te boje muških i ženskih pjevačkih glasova.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe primjerene dobi i sposobnostima učenika		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učenik pljeskanjem ili koračanjem tijekom slušanja označava metar/dobe te prepoznaje dvodobnost i trodobnost – učenik prepoznaje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice (uz pomoć učitelja / uz poticaj učitelja / samostalno), s naglaskom na kontrastna obilježja: – tempo – brzo, umjereno, polagano; postupno ubrzavanje, postupno usporavanje – visina tona – visoko, srednje, duboko – melodija – uzlazna, silazna, pjevna, postupna, skokovita – dinamika – glasno, srednje glasno, srednje tiho, tiho; postupno glasnije, postupno tiše – boja/izvođači – jedan, više (uz prepoznavanje pojedinih glazbala/skupina glazbala i pjevačkih glasova / boje pjevačkih glasova (duboki, srednje visoki i visoki muški i ženski glas) – oblik – uočavanje dijelova koji isto i različito zvuče. Napomena: – učenici će postupno upoznavati talijanske oznake za tempo, dinamiku i način izvođenja.		
B. Izražavanje glazbom i uz glazbu		
OŠ GK B.4.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika, pokazuje ustrajnost i koncentraciju, obogaćuje izvođenje novim izražajnim elementima te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te vrednuje zajedničku izvedbu.
Sadržaji: – pjesme i skladbe prilagođene dobi i sposobnostima učenika		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – sve aktivnosti se izvode u poticajnom okruženju – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost.		
OŠ GK B.4.2. Učenik pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta.	Pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta. Uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam, tekst, glazbeno-izražajne sastavnice i stilska obilježja pjesme.	Pjeva/izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta te pritom djelomično uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam i tekst.
Sadržaji: – umjetnički vrijedne autorske i tradicijske pjesme različitih vrsta prilagođene opsegu glasa i sposobnostima učenika		

<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjeva/izvodi najmanje 15 pjesama/brojlica tijekom godine – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – učenik uvažava sljedeće glazbeno-izražajne sastavnice: metar/dobe (dvodobna, trodobna, četverodobna), tempo (brz, umjeren, spor, postupno sporije/brže), dinamika (glasno,srednje glasno, tiho, postupno glasnije/tiše). 		
OŠ GK B.4.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.	Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbene igre osmišljene u svrhu razvoja glazbenih vještina (slušno prepoznavanje, ritamske vježbe, intonacijske vještine) 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktivnosti se odvijaju u poticajnom ozračju – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – važno je omogućiti aktivnosti za slobodno izražavanje uz glazbu, kao i strukturirane aktivnosti s jasno postavljenim pravilima poput igara. 		
OŠ GK B.4.4. Učenik sviranjem i/ili pokretom izvodi umjetničku, tradicijsku, popularnu ili vlastitu glazbu. Sudjeluje u različitim glazbenim igrama i aktivnostima glazbenog stvaralaštva.	Svira pratnju u poznatim skladbama i/ili samostalno svira kraće instrumentalne skladbe služeći se notnim pismom za potrebe sviranja i/ili računalnim programima za notografiju. Izražava se pokretom uz glazbu. Sudjeluje u različitim glazbenim igrama i aktivnostima glazbenoga stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.	Svira dobe, kraće ritamske obrasce i pratnju te kraće instrumentalne skladbe. Izražava se pokretom uz glazbu prateći pokretom glazbeno-izražajne sastavnice i/ili izvodeći plesnu koreografiju i/ili oblikujući nove plesne strukture. Sudjeluje u više različitim aktivnosti glazbenog stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjesme i skladbe prilagođene interesu i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učitelj odabire jednu ili više aktivnosti za realizaciju ishoda sukladno interesu i sposobnostima učenika te mogućnostima ostvarenja – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – za potrebe sviranja učenici se koriste tjeloglazbom, dječjim instrumentarijem, melodijskim udaraljkama ili drugim jednostavnijim melodijskim glazbalima – učenike se može poučiti notnom pismu za potrebe sviranja te potaknuti na korištenje računalnih programa za notografiju – pokretom uz glazbu učenici mogu osvještavati i pratiti glazbeno-izražajne sastavnice (tempo, dinamiku, oblik) i/ili izvoditi plesnu koreografiju različitih djela klasične, tradicijske i popularne glazbe i/ili oblikujući nove plesne strukture samostalno ili u skupini – učenik se može stvaralački izražavati sudjelujući u aktivnostima pjevanja, sviranja, plesa, pokreta te uporabe IKT-a samostalno ili u skupini – učenike se potiče na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici. 		
C. Glazba u kontekstu		
OŠ GK C.4.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge i vrste glazbe.	Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe, opisuje karakter i ugođaj skladbe te razlikuje pojedine vrste glazbe.	Prepoznaje različite uloge glazbe. Opisuje karakter i ugođaj skladbe. Razlikuje pojedine vrste pjesama (npr. autorska, tradicijska) i vrste glazbe (npr. klasična, popularna, filmska, jazz).
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, jazz i filmske glazbe primjerene dobi i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – temeljem slušanja i izvođenja prepoznaje sličnosti i razlike pojedinih vrsta glazbe, kao i različite uloge koje glazba može imati u životu. 		
OŠ GK C.4.2. Učenik temeljem slušanja, pjevanja i plesa/pokreta upoznaje obilježja hrvatske tradicijske glazbe u vlastitoj sredini (lokalnoj zajednici).	Temeljem slušanja, pjevanja i plesa/pokreta upoznaje obilježja glazbe i drugih umjetnosti (tekst, ples/pokret, odjeća i obuća) u hrvatskoj tradicijskoj glazbi.	Opipa i opisuje većinu obilježja hrvatske tradicijske glazbe u vlastitoj sredini (lokalnoj zajednici).
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tradicijske pjesme i plesovi, tekstom i kontekstom prilagođene učenicima 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tradicijska se glazba upoznaje prema načelu zavičajnosti – nakon tradicijske glazbe u vlastitoj sredini u 5. i 6. razredu upoznaje se glazba preostalih regija Hrvatske, uključujući i glazbu manjinskih kultura. 		

Osnovna škola Glazbena kultura 5. razred – 35 sati godišnje

A. Slušanje i upoznavanje glazbe		
odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda

OŠ GK A.5.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, <i>jazz</i> , filmska glazba).	Poznaje 3 -10 skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učenik poznaje 3 – 10 skladbi – poželjno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe – za realizaciju ishoda A.5.1. kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporuča se i višekratno slušanje – višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (dijela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – učitelj će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – učitelj će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela – poželjno je da učenik s učiteljem posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj – učitelj samostalno odabire glazbena djela za slušanje primjerena dobi učenika.		
OŠ GK A.5.2. Učenik razlikuje pjevačke glasove te opaža njihovu izvedbenu ulogu.	Razlikuje boje pjevačkih glasova. Opaža izvedbenu ulogu pjevačkih glasova (solo, komorni, zbarski). Razlikuje vrste pjevačkih zborova. Svrstava pjevačke glasove u kategorije u upoznatim i nepoznatim skladbama.	Razlikuje duboke, srednje visoke i visoke muške i ženske pjevačke glasove u solističkim i skupnim izvedbama.
Sadržaji: – ženski (sopran, <i>mezzosopran</i> , alt), muški (tenor, bariton, bas) i dječji glasovi (sopran, alt), komorne i zbarske izvedbe, vrste pjevačkih zborova		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – obvezno: – od učenika se očekuje razlikovanje vrsta pjevačkih glasova (ženski, muški, dječji), poznavanje stručne terminologije (sopran, <i>mezzosopran</i> , alt, tenor, bariton, bas) i vrsti pjevačkih zborova – za upoznavanje pojedinih glasova i vrsti pjevačkih zborova slušaju se cjelovite skladbe – preporučeno: – učenik opaža i uspoređuje načine pjevanja u različitim vrstama glazbe.		
OŠ GK A.5.3. Učenik razlikuje gudačka i trzalačka glazbala, skupinu glazbala, instrumentalne sastave i orkestre te opaža izvedbenu ulogu glazbala.	Razlikuje zvuk i izgled gudačkih i trzalačkih glazbala. Pridružuje glazbala odgovarajućoj skupini. Opaža izvedbenu ulogu glazbala (solističko, komorno, orkestralno). Razlikuje instrumentalne sastave i orkestre.	Opisuje zvuk i izgled većine gudačkih i trzalačkih glazbala te ih pridružuje odgovarajućoj skupini. Razlikuje instrumentalne sastave i orkestre.
Sadržaji: – obvezni: – gudačka glazbala (violina, viola, violončelo, kontrabas) – trzalačka glazbala (harfa, gitara, tambure, mandolina, lutnja) – instrumentalni sastavi: gudački kvartet, gudački kvintet, tamburaški sastav – orkestar: gudački, tamburaški, mandolinski – izvedbena uloga glazbala – preporučeni: – tradicijska glazbala različitih regija Hrvatske, manjinskih kultura te europskih i geografski udaljenijih kultura (u 2. i 3. odgojno-obrazovnom ciklusu)		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – za upoznavanje zvuka pojedinih glazbala, skupina glazbala, instrumentalnih sastava i orkestara slušaju se ulomci skladbi ili kraće cjelovite skladbe.		
OŠ GK A.5.4. Učeni temeljem slušanja glazbe razlikuje vokalnu, instrumentalnu i vokalno-instrumentalnu glazbu te različite izvođačke sastave.	Temeljem slušanja glazbe, razlikuje: – vokalnu, instrumentalnu i vokalno-instrumentalnu glazbu – različite vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne sastave.	Razlikuje različite vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne sastave.
Sadržaji: – vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne skladbe različitog izvođačkog sastava		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – učenici će uspoređivati glazbene sastave prema broju i vrsti izvođača i uočavati njihovu izvedbenu ulogu.		
OŠ GK A.5.5. Učenik temeljem slušanja glazbe razlikuje osnovne glazbene oblike.	Temeljem slušanja glazbe, razlikuje osnovne glazbene oblike (dvodijelni oblik, strofni oblik, trodijelni oblik, glazbenu periodu kao oblik).	Razlikuje osnovne glazbene oblike.
Sadržaji: – dvodijelni oblik (ab, aabb, aaba) – strofni oblik (ab s repeticijom) – trodijelni oblik (aba, abc) – glazbena perioda kao oblik (aa')		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – glazbeni oblik nije cilj, već sredstvo pomoću kojeg se aktivno sluša i upoznaje skladba – za upoznavanje glazbenih oblika potrebno je cjelovito slušanje skladbe/skladbi i preporuča se višekratno slušanje – tijekom aktivnog slušanja učenik prati shemu oblika – glazbeni oblici i elementi oblikovanja preporučuju se opažati i u okviru B domene.		
B. Izražavanje glazbom i uz glazbu		

OŠ GK B.5.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika, pokazuje ustrajnost i koncentraciju, obogaćuje izvođenje novim izražajnim elementima te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te vrednuje zajedničku izvedbu.
Sadržaji: – pjesme i skladbe prilagođene dobi i sposobnostima učenika		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – sve aktivnosti se izvode u poticajnom ozračju – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost.		
OŠ GK B.5.2. Učenik pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta.	Pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta. Uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam, tekst, glazbeno-izražajne sastavnice i stilska obilježja pjesme.	Pjeva/izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta te pritom djelomično uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam i tekst.
Sadržaji: – umjetnički vrijedne autorske i tradicijske pjesme različitih vrsta prilagođene opsegu glasa i sposobnostima učenika		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – pjeva/izvodi najmanje 15 pjesama – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost.		
OŠ GK B.5.3. Učenik sviranjem i/ili pokretom izvodi umjetničku, tradicijsku, popularnu ili vlastitu glazbu. Sudjeluje u različitim glazbenim igrama i aktivnostima glazbenog stvaralaštva.	Svira pratnju upoznatim skladbama i/ili samostalno svira kraće instrumentalne skladbe služeći se notnim pismom za potrebe sviranja i/ili računalnim programima za notografiju. Izražava se pokretom uz glazbu. Sudjeluje u različitim glazbenim igrama i aktivnostima glazbenoga stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.	Svira dobe, kraće ritamske obrasce i pratnju te kraće instrumentalne skladbe. Izražava se pokretom uz glazbu prateći pokretom glazbeno-izražajne sastavnice i/ili izvodeći plesnu koreografiju i/ili oblikujući nove plesne strukture. Sudjeluje u više različitih aktivnosti glazbenog stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.
Sadržaji: – pjesme i skladbe prilagođene interesu i sposobnostima učenika		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učitelj odabire jednu ili više aktivnosti za realizaciju ishoda sukladno interesu i sposobnostima učenika te mogućnostima ostvarenja – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – za potrebe sviranja učenici se koriste tjeloglazbom, dječjim instrumentarijem, melodijskim udaraljkama ili drugim jednostavnijim melodijskim glazbalima – učenike se može poučiti notnom pismu za potrebe sviranja te potaknuti na korištenje računalnih programa za notografiju – pokretom uz glazbu učenici mogu osvještavati i pratiti glazbeno-izražajne sastavnice (tempo, dinamiku, oblik) i/ili izvoditi plesnu koreografiju različitih djela klasične, tradicijske i popularne glazbe i/ili oblikujući nove plesne strukture samostalno ili u skupini – učenik se može stvaralački izražavati sudjelujući u aktivnostima pjevanja, sviranja, plesa, pokreta te uporabe IKT-a samostalno ili u skupini – učenike se potiče na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici.		
C. Glazba u kontekstu		
OŠ GK C.5.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge i vrste glazbe.	Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge te razlikuje pojedine vrste glazbe.	Razlikuje vrste pjesama (npr. autorska, tradicijska, <i>rock</i> , <i>pop</i>)
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe primjerene dobi i sposobnostima učenika		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – temeljem slušanja i izvođenja prepoznaje sličnosti i razlike pojedinih vrsta glazbe, kao i različite uloge koje glazba može imati u životu.		
OŠ GK C.5.2. Učenik temeljem slušanja, pjevanja i plesa/pokreta upoznaje obilježja hrvatske tradicijske glazbe užeg zavičajnog područja.	Temeljem slušanja, pjevanja i plesa/pokreta, upoznaje obilježja glazbe i drugih umjetnosti (tekst, ples/pokret, odjeća i obuća) u hrvatskoj tradicijskoj glazbi užeg zavičajnog područja.	Opaža i opisuje većinu obilježja hrvatske tradicijske glazbe užeg zavičajnog područja.
Sadržaji: – tradicijske pjesme i plesovi, tekstom i kontekstom prilagođene učenicima		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – tradicijska se glazba upoznaje prema načelu zavičajnosti – nakon tradicijske glazbe u vlastitoj sredini u 5. i 6. razredu upoznaje se glazba preostalih regija Hrvatske, uključujući i glazbu manjinskih kultura.		

Osnovna škola Glazbena kultura 6. razred – 35 sati godišnje

odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
OŠ GK A.6.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz, filmska glazba).	Poznaje 5 - 12 skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, jazz i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učenik poznaje 5 – 12 skladbi – poželjno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe – za realizaciju ishoda A.6.1. kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporuča se i višekratno slušanje – višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (dijela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – učitelj će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – učitelj će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela – poželjno je da učenik s učiteljem posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj – učitelj samostalno odabire glazbena djela za slušanje primjerena dobi učenika.		
OŠ GK A.6.2. Učenik razlikuje glazbala s tipkama, drvena i limena puhačka glazbala, skupinu glazbala, instrumentalne sastave i orkestre te opaža izvedbenu ulogu glazbala.	Razlikuje zvuk i izgled glazbala s tipkama, drvenih i limenih puhačkih glazbala. Pridružuje glazbala odgovarajućim skupinama. Opaža izvedbenu ulogu glazbala (solističko, komorno, orkestralno). Razlikuje instrumentalne sastave i orkestre.	Opisuje zvuk i izgled većine glazbala s tipkama, drvenih i limenih puhačkih glazbala te ih pridružuje odgovarajućim skupinama. Razlikuje instrumentalne sastave i orkestre.
Sadržaji: Obvezni: – glazbala s tipkama (klavir, čembalo, orgulje, harmonika, čelesta) – drvena puhačka glazbala (flauta, oboa, engleski rog, fagot, klarinet, saksofon) – limena puhačka glazbala (truba, rog, trombon, tuba) – instrumentalni sastavi: klavirski trio – orkestar: puhački, harmonikaški – izvedbena uloga glazbala Preporučeni: – tradicijska glazbala različitih regija Hrvatske, manjinskih kultura te europskih i geografski udaljenijih kultura (u 2. i 3. odgojno-obrazovnom ciklusu)		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – za upoznavanje zvuka pojedinih glazbala te skupina glazbala slušaju se ulomci skladbi ili kraće cjelovite skladbe.		
OŠ GK A.6.3. Učenik temeljem slušanja glazbe, razlikuje vokalnu, instrumentalnu i vokalno-instrumentalnu glazbu te različite izvođačke sastave.	Temeljem slušanja glazbe, razlikuje: – vokalnu, instrumentalnu i vokalno-instrumentalnu glazbu – različite vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne sastave.	Razlikuje različite vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne sastave.
Sadržaji: – vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne skladbe različitih izvođačkih sastava		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – učenici će uspoređivati glazbene sastave prema broju i vrsti izvođača i uočavati njihovu izvedbenu ulogu.		
OŠ GK A.6.4. Učenik temeljem slušanja glazbe razlikuje pojedine glazbene oblike.	Temeljem slušanja glazbe razlikuje pojedine glazbene oblike (rondo, tema s varijacijama).	Razlikuje pojedine glazbene oblike.
Sadržaji: Obvezni: rondo, tema s varijacijama Preporučeni: složena trodijelna pjesma		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – glazbeni oblik nije cilj, već sredstvo pomoću kojeg se aktivno sluša i upoznaje skladba – za upoznavanje glazbenih oblika potrebno je cjelovito slušanje (upoznavanje) skladbe – tijekom aktivnog slušanja učenik prati shemu oblika – glazbeni oblici i elementi oblikovanja mogu se opažati i u okviru B domene.		
B. Izražavanje glazbom i uz glazbu		
OŠ GK B.6.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika, pokazuje ustrajnost i koncentraciju, obogaćuje izvođenje novim izražajnim elementima te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te vrednuje zajedničku izvedbu.
Sadržaji: – pjesme i skladbe prilagođene dobi i sposobnostima učenika		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – sve aktivnosti se izvode u poticajnom ozračju – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost.		

OŠ GK B.6.2. Učenik pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta.	Pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta. Uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam, tekst, glazbeno-izražajne sastavnice i stilsku obilježja pjesme.	Pjeva/izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta te pritom djelomično uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam i tekst.
Sadržaji: – umjetnički vrijedne autorske i tradicijske pjesme različitih vrsta prilagođene opsegu glasa i sposobnostima učenika		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – pjeva/izvodi najmanje 15 pjesama – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost.		
OŠ GK B.6.3. Učenik sviranjem i/ili pokretom izvodi umjetničku, tradicijsku, popularnu ili vlastitu glazbu. Sudjeluje u aktivnostima glazbenog stvaralaštva.	Svira pratnju upoznatim skladbama i/ili samostalno svira kraće instrumentalne skladbe služeći se notnim pismom za potrebe sviranja i/ili računalnim programima za notografiju. Izražava se pokretom uz glazbu. Sudjeluje u aktivnostima glazbenoga stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.	Svira dobe, kraće ritamske obrasce i pratnju te kraće instrumentalne skladbe. Izražava se pokretom uz glazbu prateći pokretom glazbeno-izražajne sastavnice i/ili izvodeći plesnu koreografiju i/ili oblikujući nove plesne strukture. Sudjeluje u više različitih aktivnosti glazbenog stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.
Sadržaji: – pjesme i skladbe prilagođene interesu i sposobnostima učenika		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učitelj odabire jednu ili više aktivnosti za realizaciju ishoda sukladno interesu i sposobnostima učenika te mogućnostima ostvarenja – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – za potrebe sviranja učenici se koriste tjeloglazbom, dječjim instrumentarijem, melodijskim udaraljkama ili drugim jednostavnijim melodijskim glazbalima – učenike se može poučiti notnom pismu za potrebe sviranja te potaknuti na korištenje računalnih programa za notografiju – pokretom uz glazbu učenici mogu osvještavati i pratiti glazbeno-izražajne sastavnice (tempo, dinamiku, oblik) i/ili izvoditi plesnu koreografiju različitih djela klasične, tradicijske i popularne glazbe i/ili oblikujući nove plesne strukture samostalno ili u skupini – učenik se može stvaralački izražavati sudjelujući u aktivnostima pjevanja, sviranja, plesa, pokreta te uporabe IKT-a samostalno ili u skupini – učenike se potiče na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici.		
C. Glazba u kontekstu		
OŠ GK C.6.1. Učenik temeljem slušanja razlikuje, opisuje i uspoređuje obilježja različitih vrsta glazbe.	Razlikuje, opisuje i uspoređuje obilježja različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna).	Opisuje obilježja klasične, tradicijske i popularne glazbe.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – poznavanje glazbeno-izražajnih sastavnica koristi se kako bi se opisale razlike između pojedinih vrsta glazbe.		
OŠ GK C.6.2. Učenik temeljem slušanja, pjevanja i plesa/pokreta upoznaje obilježja hrvatske tradicijske glazbe šireg zavičajnog područja i glazbe najmanje jedne manjinske kulture.	Temeljem slušanja, pjevanja i plesa/pokreta, upoznaje obilježja glazbe i drugih umjetnosti (tekst, ples/pokret, odjeća i obuća) u hrvatskoj tradicijskoj glazbi šireg zavičajnog područja i glazbi najmanje jedne manjinske kulture.	Opipa i opisuje većinu obilježja hrvatske tradicijske glazbe šireg zavičajnog područja i glazbe najmanje jedne manjinske kulture.
Sadržaji: – tradicijske pjesme i plesovi, tekstom i kontekstom prilagođene učenicima		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – u 6. razredu upoznaje se glazbe preostalih regija Hrvatske, uključujući i glazbu najmanje jedne manjinske kulture.		

Osnovna škola Glazbena kultura 7. razred – 35 sati godišnje

A. Slušanje i upoznavanje glazbe		
odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
OŠ GK A.7.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, <i>jazz</i> , filmska glazba).	Poznaje 5 -15 skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		

<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik poznaje 5 – 15 skladbi – poželjno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe – za realizaciju ishoda A.7.1. kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporuča se i višekratno slušanje – višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (dijela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – učitelj će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – učitelj će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela – poželjno je da učenik s učiteljem posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj – učitelj samostalno odabire glazbena djela za slušanje, primjerena dobi učenika. 		
<p>OŠ GK A.7.2.</p> <p>Učenik razlikuje udaraljke s određenom i neodređenom visinom tona, skupinu glazbala i orkestre te opaža izvedbenu ulogu glazbala.</p>	<p>Razlikuje zvuk i izgled udaraljki.</p> <p>Pridružuje glazbala odgovarajućoj skupini.</p> <p>Opaža izvedbenu ulogu glazbala (solističko, komorno, orkestralno).</p> <p>Razlikuje orkestre.</p>	<p>Opisuje zvuk i izgled većine udaraljki te ih pridružuje odgovarajućoj skupini.</p> <p>Razlikuje orkestre.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Obvezni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udaraljke s neodređenom visinom tona (veliki i mali bubanj, tamburin, trokutić, činele itd.) – udaraljke s određenom visinom tona (marimba, vibrafon, ksilofon, metalofon, zvana, zvončići, čelesta) – orkestar: udaraljkaški, simfonijski – izvedbena uloga glazbala <p>Preporučeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tradicijska glazbala različitih regija Hrvatske, manjinskih kultura te europskih i geografski udaljenijih kultura (u 2. i 3. odgojno-obrazovnom ciklusu) 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – za upoznavanje zvuka pojedinih glazbala te skupina glazbala slušaju se ulomci skladbi ili kraće cjelovite skladbe. 		
<p>OŠ GK A.7.3. Učenik na temelju slušanja prepoznaje različite glazbene vrste.</p>	<p>Razlikuje, opisuje i uspoređuje pojedine instrumentalne i vokalno-instrumentalne glazbene vrste.</p> <p>Uspoređuje organizaciju različitih glazbenih vrsta, navodeći sličnosti i razlike.</p> <p>Glazbena djela svrstava u određenu glazbenu vrstu prema njihovim obilježjima.</p>	<p>Opisuje pojedine instrumentalne i vokalno-instrumentalne glazbene vrste.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Obvezni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – solopjesma, glasovirska minijatura, suite, sonata, koncert, simfonija, simfonijska pjesma <p>Preporučeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gudački kvartet (kao vrsta) 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik upoznaje najmanje jednu višestavačnu glazbenu vrstu u cjelosti (kraća skladba po izboru učitelja) – učenik uspoređuje glazbene vrste prema njihovim obilježjima: – izvođački sastav – broj stavaka (jednostavačnost/ višestavačnost) – sadržaj (apsolutno/programno). 		
<p>OŠ GK A.7.4.</p> <p>Učenik temeljem slušanja glazbe razlikuje vokalnu, instrumentalnu i vokalno-instrumentalnu glazbu te različite izvođačke sastave.</p>	<p>Temeljem slušanja glazbe, razlikuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vokalnu, instrumentalnu i vokalno-instrumentalnu glazbu – različite vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne sastave. 	<p>Razlikuje različite vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne sastave.</p>
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne skladbe različitog izvođačkog sastava 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenici će uspoređivati glazbene sastave prema broju i vrsti izvođača i uočavati njihovu izvedbenu ulogu. 		
<p>OŠ GK A.7.5.</p> <p>Učenik temeljem slušanja glazbe opisuje sonatni oblik.</p>	<p>Temeljem slušanja glazbe opisuje sonatni oblik.</p>	<p>Opisuje sonatni oblik.</p>
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sonatni oblik (ekspozicija, provedba, repriza) 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeni oblik nije cilj, već sredstvo pomoću kojeg se aktivno sluša i upoznaje skladba (stavak instrumentalne vrste – sonate, koncerta, simfonije, gudačkog kvarteta) – učenik ne treba pamtit verbalne činjenice o sonatnom obliku – za upoznavanje sonatnog oblika potrebno je cjelovito slušanje (upoznavanje) skladbe – tijekom aktivnog slušanja učenik prati shemu oblika. 		
<p>B. Izražavanje glazbom i uz glazbu</p>		
<p>OŠ GK B.7.1.</p> <p>Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.</p>	<p>Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika, pokazuje ustrajnost i koncentraciju, obogaćuje izvođenje novim izražajnim elementima te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.</p>	<p>Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te vrednuje zajedničku izvedbu.</p>
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjesme i skladbe prilagođene dobi i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sve aktivnosti se izvode u poticajnom ozračju – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost. 		

OŠ GK B.7.2. Učenik pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta.	Pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta. Uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam, tekst, glazbeno-izražajne sastavnice i stilska obilježja pjesme.	Pjeva/izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta te pritom djelomično uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam i tekst.
Sadržaji: – umjetnički vrijedne autorske i tradicijske pjesme različitih vrsta prilagođene opsegu glasa i sposobnostima učenika		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – pjeva/izvodi najmanje 10 pjesama – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost.		
OŠ GK B.7.3. Učenik sviranjem i/ili pokretom izvodi umjetničku, tradicijsku, popularnu ili vlastitu glazbu. Sudjeluje u aktivnostima glazbenog stvaralaštva.	Svira pratnju upoznatim skladbama i/ili samostalno svira kraće instrumentalne skladbe služeći se notnim pismom za potrebe sviranja i/ili računalnim programima za notografiju. Izražava se pokretom uz glazbu. Sudjeluje u aktivnostima glazbenoga stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.	Svira dobe, kraće ritamske obrasce i pratnju te kraće instrumentalne skladbe. Izražava se pokretom uz glazbu prateći pokretom glazbeno-izražajne sastavnice i/ili izvodeći plesnu koreografiju i/ili oblikujući nove plesne strukture. Sudjeluje u više različitih aktivnosti glazbenog stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.
Sadržaji: – pjesme i skladbe prilagođene interesu i sposobnostima učenika		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učitelj odabire jednu ili više aktivnosti za realizaciju ishoda sukladno interesu i sposobnostima učenika te mogućnostima ostvarenja – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – za potrebe sviranja učenici se koriste tjeloglazbom, dječjim instrumentarijem, melodijskim udaraljkama ili drugim jednostavnijim melodijskim glazbalima – učenike se može poučiti notnom pismu za potrebe sviranja te potaknuti na korištenje računalnih programa za notografiju – pokretom uz glazbu učenici mogu osvještavati i pratiti glazbeno-izražajne sastavnice (tempo, dinamiku, oblik) i/ili izvoditi plesnu koreografiju različitih djela klasične, tradicijske i popularne glazbe i/ili oblikujući nove plesne strukture samostalno ili u skupini – učenik se može stvaralački izražavati sudjelujući u aktivnostima pjevanja, sviranja, plesa, pokret te uporabe IKT-a samostalno ili u skupini – učenike se potiče na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici.		
C. Glazba u kontekstu		
OŠ GK C.7.1. Učenik opaža međusobne utjecaje različitih vrsta glazbi.	Opaža međusobne utjecaje različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, filmska, <i>jazz</i> , popularna).	Opisuje elemente: – tradicijske glazbe u klasičnoj i popularnoj glazbi – klasične glazbe u filmskoj, <i>jazz</i> i popularnoj glazbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci u kojima je izraženo prožimanje elemenata različitih vrsta glazbe		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – uočiti, opisati i usporediti glazbeno-izražajne sastavnice jedne i druge vrste glazbe u skladbi, stavku ili ulomku.		
OŠ GK C.7.2. Učenik temeljem slušanja opisuje obilježja europske tradicijske glazbe. Napomena: treba upoznati najmanje dva područja europske tradicijske glazbe.	Temeljem slušanja, opisuje obilježja glazbe i drugih umjetnosti (tekst, ples/pokret, odjeća i obuća) u europskoj tradicijskoj glazbi.	Opaža i opisuje većinu obilježja europske tradicijske glazbe.
Sadržaji: – tradicijske pjesme i plesovi tekstem i kontekstom prilagođeni učenicima		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – upoznati glazbu najmanje dva europska naroda.		

Osnovna škola Glazbena kultura 8. razred – 35 sati godišnje

A. Slušanje i upoznavanje glazbe		
odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
OŠ GK A.8.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, <i>jazz</i> , filmska glazba).	Poznaje 5 -15 skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, <i>jazz</i> i filmske glazbe		

<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učenik poznaje 5 – 15 skladbi – poželjno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe – za realizaciju ishoda A.8.1. kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporuča se i višekratno slušanje – višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (dijela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – učitelj će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – učitelj će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela – poželjno je da učenik s učiteljem posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj – učitelj samostalno odabire glazbena djela za slušanje primjerena dobi učenika. 		
<p>OŠ GK A.8.2. Učenik slušno prepoznaje obilježja glazbe različitih glazbeno-stilskih razdoblja.</p>	<p>Prepoznaje, razlikuje, opisuje i uspoređuje obilježja glazbe različitih glazbeno-stilskih razdoblja (srednji vijek, renesansa, barok, klasicizam, romantizam, glazba 20. i 21. stoljeća). Glazbena djela svrstava u određeno glazbeno-stilsko razdoblje prema njihovim obilježjima.</p>	<p>Opisuje obilježja glazbe različitih glazbeno-stilskih razdoblja.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Obvezni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predstaviti glazbeno-stilska razdoblja: srednji vijek, renesansu, barok, klasicizam i romantizam i upoznati učenike s glavnim obilježjima (karakteristike razdoblja, najznačajniji predstavnici i djela) – predstaviti glazbu 20. i 21. stoljeća, ne ulazeći detaljno u glazbene stilove/pravce/žanrove <p>Preporučeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upoznati učenike s pojedinim stilovima, pravcima i žanrovima glazbe 20. i 21. stoljeća, uključujući i popularnu glazbu (npr. <i>rock</i>). 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – verbalne informacije o glazbeno-stilskim razdobljima te stilovima/pravcima/žanrovima obvezno se temelje na slušnom iskustvu učenika. 		
<p>OŠ GK A.8.3. Učenik slušno i vizualno prepoznaje, razlikuje, opisuje i uspoređuje glazbeno-scenske i vokalne-instrumentalne vrste.</p>	<p>Slušno i vizualno prepoznaje, razlikuje, opisuje i uspoređuje glazbeno-scenske (opera, opereta, mjuzikl, balet) i vokalne-instrumentalne (oratorij, kantata) vrste. Glazbena djela svrstava u određenu vrstu, prema njihovim obilježjima.</p>	<p>Opisuje različite glazbeno-scenske vrste i njihovu organizaciju (brojevi, scene/slike/prizori, činovi). Opisuje povezanost glazbe i drugih umjetnosti u operi, opereti, mjuziklu i baletu. Opisuje vokalne-instrumentalne vrste i njihovu strukturu.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Obvezni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upoznaju se sve glazbeno-scenske vrste: opera, opereta, mjuzikl (rock opera), balet – učenik upoznaje najmanje jednu glazbeno-scensku vrstu u autentičnom okruženju <p>Preporučeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oratorij, kantata. 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sve glazbeno-scenske vrste moraju se upoznavati audio-vizualno s ciljem razlikovanja glazbenih brojeva (uvertira, arija, recitativ, zborovi), opisanja organizacije glazbeno-scenskih vrsta, objašnjavanja uloge svih sudionika u stvaranju i izvedbi određene glazbeno-scenske vrste te opisanja povezanosti glazbe i drugih umjetnosti u operi, opereti, mjuziklu i baletu – učenik uspoređuje glazbene vrste prema njihovim obilježjima: – izvođački sastav – način izvođenja (scensko/koncertno) – sadržaj (duhovni/svjetovni) – karakter (dramski/lirski). 		
<p>B. Izražavanje glazbom i uz glazbu</p>		
<p>OŠ GK B.8.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.</p>	<p>Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika, pokazuje ustrajnost i koncentraciju, obogaćuje izvođenje novim izražajnim elementima te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.</p>	<p>Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi te vrednuje zajedničku izvedbu.</p>
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjesme i skladbe prilagođene dobi i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sve aktivnosti se izvode u poticajnom ozračju – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost. 		
<p>OŠ GK B.8.2. Učenik pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta.</p>	<p>Pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta. Uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam, tekst, glazbeno-izražajne sastavnice i stilska obilježja pjesme.</p>	<p>Pjeva/izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta te pritom djelomično uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam i tekst.</p>
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umjetnički vrijedne autorske i tradicijske pjesme različitih vrsta prilagođene opsegu glasa i sposobnostima učenika 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pjeva/izvodi najmanje 10 pjesama – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost. 		
<p>OŠ GK B.8.3. Učenik sviranjem i/ili pokretom izvodi umjetničku, tradicijsku, popularnu ili vlastitu glazbu. Sudjeluje u aktivnostima glazbenog stvaralaštva.</p>	<p>Svira pratnju poznatim skladbama i/ili samostalno svira kraće instrumentalne skladbe služeći se notnim pismom za potrebe sviranja i/ili računalnim programima za notografiju. Izražava se pokretom uz glazbu. Sudjeluje u aktivnostima glazbenog stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.</p>	<p>Svira dobe, kraće ritamske obrasce i pratnju te kraće instrumentalne skladbe. Izražava se pokretom uz glazbu prateći pokretom glazbeno-izražajne sastavnice i/ili izvodeći plesnu koreografiju i/ili oblikujući nove plesne strukture. Sudjeluje u više različitih aktivnosti glazbenog stvaralaštva. Predstavlja vlastitu izvedbu u razredu i/ili izvan njega.</p>

Sadržaji: – pjesme i skladbe prilagođene interesu i sposobnostima učenika		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učitelj odabire jednu ili više aktivnosti za realizaciju ishoda sukladno interesu i sposobnostima učenika te mogućnostima ostvarenja – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – za potrebe sviranja učenici se koriste tjeloglazbom, dječjim instrumentarijem, melodijskim udaraljka ili drugim jednostavnijim melodijskim glazbalima – učenike se može poučiti notnom pismu za potrebe sviranja te potaknuti na korištenje računalnih programa za notografiju – pokretom uz glazbu učenici mogu osvještavati i pratiti glazbeno-izražajne sastavnice (tempo, dinamiku, oblik) i/ili izvoditi plesnu koreografiju različitih djela klasične, tradicijske i popularne glazbe i/ili oblikujući nove plesne strukture samostalno ili u skupini – učenik se može stvaralački izražavati sudjelujući u aktivnostima pjevanja, sviranja, plesa, pokreta te uporabe IKT-a samostalno ili u skupini – učenike se potiče na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici.		
C. Glazba u kontekstu		
OŠ GK C.8.1. Opisuje spajanje različitih vrsta glazbe (crossover).	Opisuje spajanje različitih vrsta glazbe (crossover), uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice i istražuje globalne trendove.	Opaža i uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice. Istražuje globalne trendove.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci u kojima je izraženo prožimanje elemenata različitih vrsta glazbe		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – uočiti, opisati i usporediti glazbeno-izražajne sastavnice jedne i druge vrste glazbe u skladbi, stavku ili odlomku.		
OŠ GK C.8.2. Učenik temeljem slušanja opisuje obilježja tradicijske glazbe geografski udaljenijih naroda/kultura (Sjeverna Amerika, Južna Amerika, Afrika, Australija, Azija). Napomena: treba upoznati najmanje dva područja/kontinenta.	Temeljem slušanja, opisuje obilježja glazbe i drugih umjetnosti (tekst, ples/pokret, odjeća i obuća) u tradicijskoj glazbi geografski udaljenijih naroda/kultura.	Opaža i opisuje većinu obilježja tradicijske glazbe geografski udaljenijih naroda/kultura.
Sadržaji: – tradicijske pjesme i plesovi tekstem i kontekstom prilagođeni učenicima		
Preporuke za ostvarenje ishoda: – treba upoznati glazbu najmanje dva geografski udaljena naroda.		

SREDNJE ŠKOLE

Uz realizaciju obveznih i preporučenih sadržaja, u okviru srednje škole ponuđeno je dvanaest izbornih tema. Učitelj može samostalno odabrati koje će teme realizirati u kojoj godini učenja. U okviru srednjoškolskog obrazovanja obvezno je realizirati najmanje četiri teme za program od 137 sati, odnosno dvije teme za program od 70/64 sati/a. Naslovi tema su postavljeni vrlo široko i učitelj ih može sadržajno koncipirati na različite načine te povezivati glazbu s ostalim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Izborne teme:

- Čovjek i glazba
- Glazba i pokret
- Glazba i znanost
- Glazba i religija
- Glazba i ideologija
- Glazba: prošlost – sadašnjost – budućnost
- Glazbeno djelo: stvaranje – izvedba – publika
- Vrijeme u glazbi: tempo, metar, ritam
- Popularna glazba, mediji i internet
- Glazboterapija
- Glazba, ples i običaji drevnih civilizacija
- Tradicijska glazba, ples i običaji (Hrvatska, Europa, svijet)

S obzirom na godišnji broj sati obvezni i preporučeni sadržaji predloženi tablicom koja slijedi bit će sažetije obrađeni u dvogodišnjem programu (70 sati), tj. jednogodišnjem (64 sata) u odnosu na kompleksniju obradu u četverogodišnjem programu (137 sati).

Obvezni i preporučeni sadržaji:

OBVEZNI SADRŽAJI	PREPORUČENI SADRŽAJI
------------------	----------------------

VRSTE GLAZBE, GLAZBENO-STILSKA RAZDOBLJA, PRAVCI/POKRETI I GLAZBENI ŽANROVI	
<ul style="list-style-type: none"> – klasična, tradicijska i popularna glazba – srednji vijek, renesansa, barok, klasicizam (bečka klasika), romantizam – realizam, verizam, nacionalni stilovi – impresionizam, ekspresionizam, neoklasicizam, minimalizam – spajanje različitih vrsta glazbe (crossover) i prožimanje žanrova (fuzija) 	<ul style="list-style-type: none"> – galantni i osjećajni stil – specifičnosti unutar jednog glazbeno-stilskog razdoblja (npr. rani i kasni romantizam) – ostali neostilovi, pravci i pokreti glazbe 20. i 21. stoljeća – tradicijska i popularna glazba: različiti pravci, žanrovi, podžanrovi i hibridni stilovi
SKLADATELJI	
– najmanje pet istaknutih skladatelja u svakom odgojno-obrazovnom ciklusu: predstavljanjem opusa skladatelja prikazat će se ujedno i obilježja određenog glazbeno-stilskog razdoblja/pravca/pokreta (glazbeno-izražajne sastavnice, tehnike i postupci).	
IZVOĐAČKI SASTAVI	
<ul style="list-style-type: none"> – sve skupine glazbala i sva glazbala, pjevački glasovi – komorni sastavi – duo/duet, trio/tercet, kvartet, kvintet – sastav standardnog orkestra i sve vrste zborova 	<ul style="list-style-type: none"> – tradicijska i povijesna glazbala, povijesni razvoj orkestra – elektronički instrumenti i glazbala/instrumenti u suvremenoj glazbi – ostali povijesni i suvremeni ansambli
GLAZBENI OBLICI, GLAZBENE I GLAZBENO-SCENSKE VRSTE, RAZLIČITE SKLADBE	
<ul style="list-style-type: none"> – dvodijelni oblik, trodijelni i složeni trodijelni oblik, rondo, tema s varijacijama, sonatni oblik – suita, sonata, koncert, simfonija, simfonijska pjesma, solopjesma, glasovirska minijatura, fuga – oratorij/pasija, kantata, misa/ rekvijem – opera, opereta, mjuzikl, balet – glazba za scenu/kazalište (eng. <i>incidental music</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> – glazbeni oblici i vrste specifični za pojedina glazbeno-stilska razdoblja (npr. balada, motet, madrigal, preludij, pasakalja, tokata, serenada, divertimento, koncertna uvertira itd.) – različite svjetovne, duhovne i didaktičke skladbe (npr. pjesma uz orkestar, Stabat Mater, Magnificat, etida, invencija itd.)

Srednja škola Glazbena umjetnost 1. – 4. razred – 35/137 sati

Odgojno-obrazovni ishodi u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su odgojno-obrazovni ishodi objedinjeni u jednoj tablici za 1., 2., 3. i 4. razred na razini 137 sati jer će ih učitelj organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja.

A. Slušanje i upoznavanje glazbe		
odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
SŠ GU A.1-4.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz, filmska glazba).	Poznaje 10 do 30 skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, jazz i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učenik poznaje 10 do 30 skladbi – upoznavanje skladbi provesti pomoću audio i/ili videozapisa – od učenika se očekuje navođenje imena skladatelja i naziva skladbe te pojedinih/svih bitnih obilježja skladbe (vrsta glazbe, glazbeno-stilsko razdoblje, glazbeni oblik, određena glazbena ili glazbeno-scenska vrsta itd.) – za realizaciju ishoda SŠ GU A.1.-4.1. obvezno je cjelovito slušanje ukoliko je riječ o kraćim djelima koja je moguće u cijelosti poslušati na satu, odnosno slušanje pojedinih stavaka ili ulomaka ukoliko je riječ o duljim glazbenim djelima, a preporuča se višekratno slušanje – višekratnim slušanjem nastavnik će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (dijela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – nastavnik će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – nastavnik će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela.		
SŠ GU A.1-4.2. Učenik slušno prepoznaje i analizira glazbeno-izražajne sastavnice i oblikovne strukture u istaknutim skladbama klasične, tradicijske i popularne glazbe.	Slušno analizira (prepoznaje, razlikuje, opisuje, uspoređuje) i svrstava glazbeno-izražajne sastavnice (izvođački sastav, metar, ritam, tempo/puls, dinamika, melodija, tonska građa, harmonija, glazbeni slog, oblik glazbenog djela) u istaknutim skladbama klasične, tradicijske i popularne glazbe.	Razlikuje glazbeno-izražajne sastavnice i oblikovne strukture u skladbama.
Sadržaji: Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su obvezni i preporučeni sadržaji iskazani na razini 137 sati, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja. Obvezni sadržaji: – izvodači i izvodački sastavi: sve skupine glazbala i sva glazbala, pjevački glasovi, komorni sastavi (duo/duet, trio/tercet, kvartet, kvintet), sastav standardnog orkestra i sve vrste zborova. – glazbeni oblici, glazbene i glazbeno-scenske vrste, različite skladbe: dvodijelni oblik, trodijelni i složeni trodijelni oblik, rondo, tema s varijacijama, sonatni oblik; suita, sonata, koncert, simfonija, simfonijska pjesma, solo pjesma, glasovirska minijatura, fuga; oratorij/pasija, kantata, misa/ rekvijem; opera, opereta, mjuzikl, balet; glazba za scenu/ kazalište (eng. <i>incidental music</i>) Preporučeni sadržaji: – izvodači i izvodački sastavi: tradicijska i povijesna glazbala, povijesni razvoj orkestra, elektronički instrumenti i glazbala/instrumenti u suvremenoj glazbi, ostali povijesni i suvremeni ansambli – glazbeni oblici, glazbene i glazbeno-scenske vrste, različite skladbe: glazbeni oblici i vrste specifični za pojedina glazbeno-stilska razdoblja (npr. balada, motet, madrigal, preludij, pasakalja, tokata, serenada, divertimento, koncertna uvertira itd.); različite svjetovne, duhovne i didaktičke skladbe (npr. pjesma uz orkestar, Stabat Mater, Magnificat, etida, invencija itd.)		

<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – svi sadržaji odgojno-obrazovnog ishoda usvajaju se temeljem slušanja glazbe – preporuča se slušanje (i gledanje) dviju ili više izvedbi istog glazbenog djela/stavka/ulomka te usporedba različitih izvedbi. 		
<p>SŠ GU A.1-4.3. Učenik slušno prepoznaje i analizira obilježja glazbeno-stilskih razdoblja te glazbenih pravaca i žanrova.</p>	<p>Slušno analizira (prepoznaje, razlikuje, opisuje, uspoređuje) obilježja glazbeno-stilskih razdoblja te glazbenih stilova, pravaca i žanrova.</p>	<p>Razlikuje obilježja glazbeno-stilskih razdoblja te glazbenih stilova, pravaca i žanrova.</p>
<p>Sadržaji :</p> <p>Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su obvezni i preporučeni sadržaji iskazani na razini 137 sati, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja.</p> <p>Obvezni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-stilska razdoblja, pravci/pokreti i glazbeni žanrovi: srednji vijek, renesansa, barok, klasicizam (bečka klasika), romantizam; realizam, verizam, nacionalni stilovi; impresionizam, ekspresionizam, neoklasicizam, minimalizam; spajanje različitih vrsta glazbe (crossover) i prožimanje žanrova (fuzija) – skladatelji : najmanje deset istaknutih skladatelja u 137 sati nastave <p>Preporučeni sadržaji:</p> <p>Glazbeno-stilska razdoblja, pravci/pokreti i glazbeni žanrovi: galantni i osjećajni stil; specifičnosti unutar jednog glazbeno-stilskog razdoblja (npr. rani i kasni romantizam); ostali neostilovi, pravci i pokreti glazbe 20. i 21. stoljeća; tradicijska i popularna glazba: različiti pravci, žanrovi, podžanrovi i hibridni stilovi</p>		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-stilska razdoblja te stilovi, pravci i žanrovi mogu se usvajati kronološki (dijakronijski pristup) ili integrativno, svladavanjem različitih glazbenih pojava (sinkronijski pristup). Izbor dijakronijskog ili sinkronijskog modela uvjetovat će realizaciju navedenog ishoda – predstavljanjem opusa skladatelja prikazat će se ujedno i obilježja određenog glazbeno-stilskog razdoblja/pravca/pokreta (glazbeno-izražajne sastavnice, tehnike i postupci). 		
<p>SŠ GU A.1-4.4. Učenik slušno prepoznaje i analizira obilježja hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.</p>	<p>Slušno analizira (prepoznaje, razlikuje, opisuje, uspoređuje) obilježja hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.</p>	<p>Razlikuje obilježja hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Ishod je moguće ostvariti na različite načine, ovisno o odabiru modela poučavanja: tijekom jednog razreda kroz realizaciju jedne obvezne teme (npr. Tradicijska glazba, ples i običaji – Hrvatska, Europa, svijet) ili tijekom dva ili više razreda / obrazovnih razdoblja. Obuhvaća primjere tradicijske glazbe iz različitih regija Hrvatske, Europe i ostalih kontinenata primjerene dobi i sposobnostima učenika.</p>		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nastavnik samostalno odabire i tematski povezuje tradicijsku glazbu različitih regija Hrvatske, Europe i ostalih kontinenata. 		
<p>B. Izražavanje glazbom i uz glazbu</p>		
<p>SŠ GU B.1-4.1. Učenik ostvaruje različite glazbene aktivnosti u skladu s vlastitim interesima i sklonostima (pjevanje, sviranje, ples i pokret, stvaralaštvo i primjena IKT-a).</p>	<p>Izvodi napjeve hrvatske i svjetske glazbene baštine uvažavajući sve umjetničke elemente.</p> <p>Izvodi plesnu koreografiju različitih djela klasične, tradicijske i popularne glazbe u skupini ili u paru.</p> <p>Stvara glazbu različite tonske građe, metro-ritamske organizacije i oblika.</p> <p>Usklađuje vlastito izvođenje s izvođenjem drugih učenika u skupini, opaža, razumije i prihvaća različite uloge i razine odgovornosti u skupini te pritom vrednuje vlastitu izvedbu i izvedbe drugih.</p> <p>Pronalazi nova rješenja u interpretaciji glazbe.</p> <p>U skladu s interesima javno nastupa u razredu, školi ili izvan nje.</p>	<p>Usklađuje vlastito izvođenje s izvođenjem drugih.</p> <p>Obogaćuje izvođenje pjesme novim izražajnim elementima.</p> <p>Vrednuje vlastitu izvedbu i izvedbe drugih.</p>
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napjevi hrvatske i svjetske glazbene baštine i/ili glazbena djela različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna) i/ili različiti računalni programi za notografiju, obradu zvuka ili stvaranje/izvođenje glazbe 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacija ishoda ovisi o sklonostima i sposobnostima učenika te organizaciji procesa učenja i poučavanja – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – nastavnik je autonoman u odabiru sadržaja (sukladno preferencijama učenika). 		
<p>C. Glazba u kontekstu</p>		
<p>SŠ GU C.1-4.1. Učenik upoznaje glazbu u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okružju.</p>	<p>Posjećuje, prepoznaje i imenuje znamenite kulturne ustanove u Hrvatskoj i svijetu.</p> <p>Samostalno se informira, opisuje i procjenjuje kulturno-glazbenu ponudu u svojoj sredini.</p>	<p>Posjećuje najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj.</p> <p>Opisuje kulturno-glazbena događanja.</p>
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeni program, mjesto održavanja, odabir glazbenih djela koja će se upoznati u autentičnom/prilagođenom/virtualnom okružju, odabir kulturnih ustanova koje će se upoznati virtualno ili uživo, ovisno o geografskoj lokaciji i kulturno-umjetničkoj ponudi uže i/ili šire zajednice 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prednost se daje upoznavanju glazbe u autentičnom okružju – kulturne ustanove u Hrvatskoj i svijetu mogu se upoznati virtualno (virtualni obilasci kazališta, koncertnih dvorana, opernih kuća...) – učenike se na razne načine i raznim metodama poučavanja potiče na samostalno informiranje o kulturno-glazbenoj ponudi u svojoj sredini, na primjer: istraživanje, razgovor, debate, usporedbe ponude u drugim mjestima, projektne aktivnosti u svrhu izrade prijedloga za poboljšanje kulturno-glazbene ponude, suradnja s tijelima/udrugama/društvima koji sudjeluju u organizaciji i/ili realizaciji kulturno-glazbenih događanja. 		
<p>SŠ GU C.1-4.2. Opisuje susret s glazbom u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okružju, koristeći određeni broj stručnih termina te opisuje oblikovanje vlastitih glazbenih preferencija.</p>	<p>Na različite načine opisuje susret s glazbom u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okružju (usmenim ili pisanim osvrtom, prezentacijom, člankom) koristeći određeni broj stručnih termina.</p> <p>Opisuje oblikovanje vlastitih glazbenih preferencija.</p>	<p>Na različite načine opisuje susret s glazbom u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okružju (usmenim ili pisanim osvrtom, prezentacijom, člankom) koristeći određeni broj stručnih termina.</p> <p>Opisuje oblikovanje vlastitih glazbenih preferencija (utjecaj različitih čimbenika poput škole, društva, okružja, medija, kulture te kvalitete izvedbe).</p>

<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odabir glazbenih djela koja će se upoznati u autentičnom/prilagođenom/virtualnom okruženju kao i vrijeme susreta ovisi o geografskoj lokaciji i kulturno-umjetničkoj ponudi uže i/ili šire zajednice. 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ishod se može ostvariti samostalno ili integrirano s ishodom SŠ GU C.1.-4.1. – učenike treba poticati da na različite načine opisuju susret s glazbom u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okruženju prilikom čega će koristiti stručnu terminologiju – metode opisivanja mogu biti usmeni ili pisani osvrti, prezentacije, članci u školskim novinama i/ili web stranicama, blogovi, glazbene mape, plakati i slično; pritom je važno voditi računa da učenici imaju jasno zadane kriterije za opisivanje susreta s glazbom kako bi kroz dulje vremensko razdoblje mogli sustavno pratiti napredak koji će ostvarivati na tom području, što će im pomoći pri spoznavanju procesa oblikovanja vlastitih glazbenih preferencija u svrhu razvijanja metakognitivnih vještina i kritičkog promišljanja. 		
<p>SŠ GU C.1-4.3. Učenik opisuje povijesni razvoj glazbene umjetnosti.</p>	<p>Uspoređuje obilježja glazbeno-stilskih razdoblja, pravaca i žanrova u društveno-povijesnome i kulturnome kontekstu. Povezuje razvoj glazbene umjetnosti s općim društveno – povijesnim i kulturnim razvojem.</p>	<p>Opisuje pojedina obilježja glazbeno-stilskih razdoblja/pravaca/ žanrova.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su obvezni i preporučeni sadržaji iskazani na razini 137 sati, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja.</p> <p>Obvezni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-stilska razdoblja, pravci/pokreti i glazbeni žanrovi: srednji vijek, renesansa, barok, klasicizam (bečka klasika), romantizam; realizam, verizam, nacionalni stilovi; impresionizam, ekspresionizam, neoklasicizam, minimalizam; spajanje različitih vrsta glazbe (crossover) i prožimanje žanrova (fuzija) – izvođači / izvođački sastavi: sve skupine glazbala i sva glazbala, pjevački glasovi, komorni sastavi (duo/duet, trio/tercet, kvartet, kvintet), sastav standardnog orkestra i sve vrste zborova – glazbeni oblici, glazbene i glazbeno-scenske vrste: dvodijelni oblik, trodijelni i složeni trodijelni oblik, rondo, tema s varijacijama, sonatni oblik; suite, sonata, koncert, simfonija, simfonijska pjesma, solo pjesma, glasovirska minijatura, fuga; oratorij/pasija, kantata, misa/ rekvijem; opera, opereta, mjuzikl, balet; glazba za scenu/kazalište (eng. <i>Incidental music</i>). <p>Preporučeni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-stilska razdoblja, pravci/pokreti i glazbeni žanrovi: galantni stil; specifičnosti unutar jednog glazbeno-stilskog razdoblja (npr. rani i kasni romantizam); ostali neostilovi, pravci i pokreti glazbe 20. i 21. stoljeća; tradicijska i popularna glazba: različiti pravci, žanrovi, podžanrovi i hibridni stilovi – izvođači / Izvođački sastavi: tradicijska i povijesna glazbala, povijesni razvoj orkestra, elektronički instrumenti i glazbala/instrumenti u suvremenoj glazbi, ostali povijesni i suvremeni ansambli – glazbeni oblici, glazbene i glazbeno-scenske vrste, različite skladbe: glazbeni oblici i vrste specifični za pojedina glazbeno-stilska razdoblja (npr. balada, motet, madrigal, preludij, pasakalja, tokata, serenada, divertimento, koncertna uvertira itd.), različite svjetovne, duhovne i didaktičke skladbe (npr. pjesma uz orkestar, Stabat Mater, Magnificat, etida, invencija itd.) 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – u okviru glazbeno-stilskih razdoblja, učenik razlikuje/opisuje/uspoređuje/analizira različite izvođače i izvođačke sastave te razvoj glazbenih oblika i glazbenih vrsta. 		
<p>SŠ GU C.1-4.4. Učenik razlikuje različite vrste glazbe i glazbene žanrove te opisuje njihove međusobne utjecaje i spajanja (crossover i fuzija).</p>	<p>Razlikuje različite vrste glazbe – klasična, jazz, filmska, popularna i tradicijska glazba (hrvatska tradicijska glazba i glazbe svijeta) te opisuje njihove međusobne utjecaje i spajanja (crossover i fuzija).</p>	<p>Opisuje obilježja različitih vrsta glazbe i glazbenih žanrova te opaža njihove međusobne utjecaje.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su obvezni i preporučeni sadržaji iskazani na razini 137 sati, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja.</p> <p>Obvezni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obilježja različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz, filmska glazba), spajanje različitih vrsta glazbe (crossover) i prožimanje žanrova (fuzija) <p>Preporučeni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – različiti pravci, žanrovi, podžanrovi i hibridni stilovi 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nastavnik bira glazbena djela sukladno interesima učenika. 		
<p>SŠ GU C.1-4.5. Učenik povezuje glazbenu umjetnost s ostalim umjetnostima.</p>	<p>Prepoznaje, opisuje, uspoređuje i analizira elemente (sredstva, simbole, tehnike i postupke) umjetničkoga izraza u glazbi i ostalim umjetnostima.</p>	<p>Opisuje elemente umjetničkoga izraza u glazbi i ostalim umjetnostima.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su sadržaji iskazani na razini 137 sati, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja. Odabir sadržaja će također ovisiti i o sadržajima predmeta Likovna umjetnost i Hrvatski jezik.</p> <p>Primjer sadržaja kojima se može ostvariti povezivanje glazbene umjetnosti s ostalim umjetnostima:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uspoređivanje sastavnica različitih umjetničkih izraza određenih razdoblja: npr. književnost sakralnog karaktera i duhovna glazba renesanse; barokno slikarstvo i glazba, forma i oblik u umjetnosti klasicizma, narodna umjetnost i romantizam, suvremeni ples i suvremena glazba; povezanost slikarskih, skladateljskih, plesnih i književnih tehnika i postupaka (tonsko slikanje – povezanost s likovnom umjetnošću i književnošću, madrigalizmi – povezanost glazbenih sastavnica i stilskih figura u književnosti, klasični balet – povezanost glazbe i plesa, impresionizam – povezanost glazbe i slikarstva, glazbe i pjesništva (simbolizam); opera kao multimedijaska umjetnost, razvoj mjuzikla u filmskoj umjetnosti...). 		

Preporuka za ostvarenje ishoda:

- učenik umjetnosti pristupa interdisciplinarno, analizirajući i uspoređujući sredstva, simbole, tehnike i postupke umjetničkog izraza u glazbi i ostalim umjetnostima
- ovaj ishod moguće je ostvariti integrativno s Likovnom umjetnosti i Hrvatskim jezikom.

Neki od primjera povezivanja:

Likovna umjetnost / Povijest – usporedba: uloga obreda nekada i danas (religije svijeta)

Likovna umjetnost – arhitektonska usporedba / uloga: grčko kazalište i današnje kazalište, srednji vijek – arhitektura: romanika i gotika (usporedba), renesansa – arhitektura, slikarstvo, kiparstvo (Leonardo da Vinci, građevine u Firenci, građevine u Hrvatskoj, renesansa u Dubrovniku); barok: arhitektura, slikarstvo (iluzionističko prikazivanje perspektive i prostora), kiparstvo (usporedba: barokne građevine u Europi i Hrvatskoj); rokoko: slikarstvo, kiparstvo, arhitektura (interijeri); klasicizam: arhitektura (jasnoća i jednostavnost, antički uzori), primjeri u Europi i Hrvatskoj (Dubrovnik), slikarstvo (ravnoteža i jasnoća strukture); romantizam, realizam (F. Goya, J. L. T. Géricault), impresionizam (C. Monet, É. Manet, C. Pissaro, E. Degas, P. A. Renoir); 20. stoljeće: ekspresionizam (E. Munch, V. van Gogh, P. Gauguin, H. de Toulouse-Lautrec), kubizam, futurizam/nadrealizam, pop-art, konceptualizam, minimalizam, hiperrealizam

Književnost/Povijest: tragedija (Eshil, Euripid, Sofoklo), amfiteatar, mitologija (usporedba: grčka, rimska, germanska), srednjovjekovna književnost i jezik (glagoljaši, viteška poezija, zbirka Carmina Burana); renesansa: W. Shakespeare, i hrvatski renesansni književnici po izboru (M. Marulić, M. Držić, Š. Menčetić, H. Lucić, P. Hektorović, P. Zoranić); barok: I. Gundulić, klasicizam: P. Corneille, J. Racine, Molière; drama (prolog-zaplet-rasplet), talijanska *commedia dell'arte*; romantizam: F. Schiller, J. W. Goethe, A. Dumas, V. Hugo, (realizam i naturalizam), germanska mitologija, narodne bajke i priče (braća Grimm, H. Ch. Andresen, Ch. Perrault, I. B. Mažuranić), poezija (simbolizam, P. Verlaine, A. Rimbaud, S. Mallarmé) i proza u romantizmu, hrvatski narodni prepород (budnice i davorije) i predstavnici; 20. stoljeće: ekspresionizam R. M. Rilke, A. B. Šimić; kazalište apsurdna, književnost krhotina, intermedijalnost

Povijest: kršćanstvo, glagoljaši, Lutherova reformacija, Napoleon i Francuska revolucija

Vjeronauk: psalmi, koral, misa, glagoljši, protestanti, evanđelje, evanđelisti, korizma, Veliki tjedan

Srednja škola Glazbena umjetnost 1. – 2. razred – 35/70 sati; 4. razred – 64 sata godišnje

Odgojno-obrazovni ishodi u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su odgojno-obrazovni ishodi objedinjeni u jednoj tablici za 1. i 2. razred na razini 70 sati (prirodoslovno-matematička gimnazija), odnosno 4. razred na razini 64 sata (prirodoslovna gimnazija) jer će ih nastavnik organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja.

A. Slušanje i upoznavanje glazbe		
odgojno-obrazovni ishodi	razrada ishoda	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
SŠ GU A.1-2.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.	Poznaje određeni broj skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz, filmska glazba).	Poznaje 10 do 30 skladbi.
Sadržaji: – cjelovite skladbe, stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne, jazz i filmske glazbe		
Preporuka za ostvarenje ishoda: – učenik poznaje 10 do 30 skladbi – upoznavanje skladbi provesti pomoću audio i/ili videozapisa – od učenika se očekuje navođenje imena skladatelja i naziva skladbe te pojedinih/svih bitnih obilježja skladbe (vrsta glazbe, glazbeno-stilsko razdoblje, glazbeni oblik, određena glazbena ili glazbeno-scenska vrsta itd.) – za realizaciju ishoda SŠ GU A.1.-2.1. obvezno je cjelovito slušanje ukoliko je riječ o kraćim djelima koja je moguće u cijelosti poslušati na satu, odnosno slušanje pojedinih stavaka ili ulomaka ukoliko je riječ o duljim glazbenim djelima, a preporuča se i višekratno slušanje – višekratnim slušanjem nastavnik će poticati učenika na zapamćivanje skladbe (djela ili cjelovite skladbe), imena skladatelja i naziva skladbe – nastavnik će tijekom godine na različite načine pratiti ostvarenje ishoda (preporučuju se formativni oblici praćenja) – nastavnik će ustrajnim i kontinuiranim radom poticati učenike na što višu razinu poznavanja glazbenih djela.		
SŠ GU A.1-2.2. Učenik slušno prepoznaje i analizira glazbeno-izražajne sastavnice i oblikovne strukture u istaknutim skladbama klasične, tradicijske i popularne glazbe.	Slušno analizira (prepoznaje, razlikuje, opisuje, uspoređuje) i svrstava glazbeno-izražajne sastavnice (izvođački sastav, metar, ritam, tempo/puls, dinamika, melodija, tonska građa, harmonija, glazbeni slog, oblik glazbenog djela) u istaknutim skladbama klasične, tradicijske i popularne glazbe.	Razlikuje glazbeno-izražajne sastavnice i oblikovne strukture u skladbama.

<p>Sadržaji:</p> <p>Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su obvezni i preporučeni sadržaji iskazani na razini 70/64 sati/a, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja.</p> <p>Obvezni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izvodači i izvodački sastavi: sve skupine glazbala i sva glazbala, pjevački glasovi, komorni sastavi (duo/duet, trio/tercet, kvartet, kvintet), sastav standardnog orkestra i sve vrste zborova – glazbeni oblici, glazbene i glazbeno-scenske vrste, različite skladbe: dvodijelni oblik, trodijelni i složeni trodijelni oblik, rondo, tema s varijacijama, sonatni oblik; suite, sonata, koncert, simfonija, simfonijska pjesma, solo pjesma, glasovirska minijatura, fuga; oratorij/pasija, kantata, misa/ rekvijem; opera, opereta, mjuzikl, balet; glazba za scenu/kazalište (eng. <i>incidental music</i>) <p>Preporučeni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izvodači i izvodački sastavi: tradicijska i povijesna glazbala, povijesni razvoj orkestra, elektronički instrumenti i glazbala/instrumenti u suvremenoj glazbi, ostali povijesni i suvremeni ansambli – glazbeni oblici, glazbene i glazbeno-scenske vrste, različite skladbe: glazbeni oblici i vrste specifični za pojedina glazbeno-stilska razdoblja (npr. balada, motet, madrigal, preludij, pasakalja, tokata, serenada, divertimento, koncertna uvertira itd.); različite svjetovne, duhovne i didaktičke skladbe (npr. pjesma uz orkestar, Stabat Mater, Magnificat, etida, invencija itd.) 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – svi sadržaji odgojno-obrazovnog ishoda usvajaju se temeljem slušanja glazbe – preporuča se slušanje (i gledanje) dviju ili više izvedbi istog glazbenog djela/stavka/ulomka te usporedba različitih izvedbi. 		
<p>SŠ GU A.1-2.3. Učenik slušno prepoznaje i analizira obilježja glazbeno-stilskih razdoblja te glazbenih pravaca i žanrova.</p>	<p>Slušno analizira (prepoznaje, razlikuje, opisuje, uspoređuje) obilježja glazbeno-stilskih razdoblja te glazbenih stilova, pravaca i žanrova.</p>	<p>Razlikuje obilježja glazbeno-stilskih razdoblja te glazbenih stilova, pravaca i žanrova.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su obvezni i preporučeni sadržaji iskazani na razini 70/64 sati/a, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja.</p> <p>Obvezni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-stilska razdoblja, pravci/pokreti i glazbeni žanrovi: srednji vijek, renesansa, barok, klasicizam (bečka klasika), romantizam; realizam, verizam, nacionalni stilovi; impresionizam, ekspresionizam, neoklasicizam, minimalizam; spajanje različitih vrsta glazbe (crossover) i prožimanje žanrova (fuzija) – skladatelji: najmanje deset istaknutih skladatelja u 70/64 sati/a nastave <p>Preporučeni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-stilska razdoblja, pravci/pokreti i glazbeni žanrovi: galantni i osjećajni stil; specifičnosti unutar jednog glazbeno-stilskog razdoblja (npr. rani i kasni romantizam); ostali neostilovi, pravci i pokreti glazbe 20. i 21. stoljeća; tradicijska i popularna glazba: različiti pravci, žanrovi, podžanrovi i hibridni stilovi 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-stilska razdoblja te stilovi, pravci i žanrovi mogu se usvajati kronološki (dijakronijski pristup) ili integrativno, svladavanjem različitih glazbenih pojava (sinkronijski pristup). Izbor dijakronijskog ili sinkronijskog modela uvjetovat će realizaciju navedenog ishoda. – predstavljanjem opusa skladatelja prikazat će se ujedno i obilježja određenog glazbeno-stilskog razdoblja/pravca/pokreta (glazbeno-izražajne sastavnice, tehnike i postupci). 		
<p>SŠ GU A.1-2.4. Učenik slušno prepoznaje i analizira obilježja hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.</p>	<p>Slušno analizira (prepoznaje, razlikuje, opisuje, uspoređuje) obilježja hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.</p>	<p>Razlikuje obilježja hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Ishod je moguće ostvariti na različite načine, ovisno o odabiru modela poučavanja: tijekom jednog razreda kroz realizaciju jedne obvezne teme (npr. Tradicijska glazba, ples i običaji (Hrvatska, Europa, svijet)) ili tijekom dva ili više razreda/obrazovnih razdoblja. Obuhvaća primjere tradicijske glazbe iz različitih regija Hrvatske, Europe i ostalih kontinenata primjerene dobi i sposobnostima učenika.</p>		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nastavnik samostalno odabire i tematski povezuje tradicijsku glazbu različitih regija Hrvatske, Europe i ostalih kontinenata. 		
<p>B. Izražavanje glazbom i uz glazbu</p>		
<p>SŠ GU B.1-2.1. Učenik ostvaruje različite glazbene aktivnosti u skladu s vlastitim interesima i sklonostima (pjevanje, sviranje, ples i pokret, stvaralaštvo i primjena IKT-a).</p>	<p>Izvodi napjeve hrvatske i svjetske glazbene baštine uvažavajući sve umjetničke elemente.</p> <p>Izvodi plesnu koreografiju različitih djela klasične, tradicijske i popularne glazbe u skupini ili u paru.</p> <p>Stvara glazbu različite tonske građe, metro-ritamske organizacije i oblika.</p> <p>Usklađuje vlastito izvođenje s izvođenjem drugih učenika u skupini, opaža, razumije i prihvaća različite uloge i razine odgovornosti u skupini te pritom vrednuje vlastitu izvedbu i izvedbe drugih.</p> <p>Pronalazi nova rješenja u interpretaciji glazbe.</p> <p>U skladu s interesima javno nastupa u razredu, školi ili izvan nje.</p>	<p>Usklađuje vlastito izvođenje s izvođenjem drugih.</p> <p>Obogaćuje izvođenje pjesme novim izražajnim elementima.</p> <p>Vrednuje vlastitu izvedbu i izvedbe drugih.</p>
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napjevi hrvatske i svjetske glazbene baštine i/ili glazbena djela različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna) i/ili različiti računalni programi za notografiju, obradu zvuka ili stvaranje/izvođenje glazbe 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacija ishoda ovisi o sklonostima i sposobnostima učenika te organizaciji procesa učenja i poučavanja – kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenoga (brojčano ocjenjivanje) treba se temeljiti na njegovu odnosu prema aktivnosti i uključenosti u aktivnost – nastavnik je autonoman u odabiru sadržaja (sukladno preferencijama učenika). 		
<p>C. Glazba u kontekstu</p>		
<p>SŠ GU C.1-2.1. Učenik poznaje glazbu u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okružju.</p>	<p>Posjećuje, prepoznaje i imenuje znamenite kulturne ustanove u Hrvatskoj i svijetu.</p> <p>Samostalno se informira, opisuje i procjenjuje kulturno-glazbenu ponudu u svojoj sredini.</p>	<p>Posjećuje najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj.</p> <p>Opisuje kulturno-glazbena događanja.</p>

<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeni program, mjesto održavanja, odabir glazbenih djela koja će se upoznati u autentičnom/prilagođenom/virtualnom okruženju te odabir kulturnih ustanova koje će se upoznati virtualno ili uživo ovisi o geografskoj lokaciji i kulturno-umjetničkoj ponudi uže i/ili šire zajednice 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prednost se daje upoznavanju glazbe u autentičnom okruženju – kulturne ustanove u Hrvatskoj i svijetu mogu se upoznati virtualno (virtualni obilasci kazališta, koncertnih dvorana, opernih kuća...) – učenike se na razne načine i raznim metodama poučavanja potiče na samostalno informiranje o kulturno-glazbenoj ponudi u svojoj sredini, na primjer: istraživanje, razgovor, debate, usporedbe ponude u drugim mjestima, projektne aktivnosti u svrhu izrade prijedloga za poboljšanje kulturno-glazbene ponude, suradnja s tijelima/udrugama/društvima koji sudjeluju u organizaciji i/ili realizaciji kulturno-glazbenih događanja. 		
<p>SŠ GU C.1-2.2. Učenik opisuje susret s glazbom u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okruženju, koristeći određeni broj stručnih termina te opisuje oblikovanje vlastitih glazbenih preferencija.</p>	<p>Na različite načine opisuje susret s glazbom u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okruženju (usmenim ili pisanim osvrtom, prezentacijom, člankom) koristeći određeni broj stručnih termina. Opisuje oblikovanje vlastitih glazbenih preferencija.</p>	<p>Na različite načine opisuje susret s glazbom u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okruženju (usmenim ili pisanim osvrtom, prezentacijom, člankom) koristeći određeni broj stručnih termina. Opisuje oblikovanje vlastitih glazbenih preferencija (utjecaj različitih čimbenika poput škole, društva, okruženja, medija, kulture te kvalitete izvedbe).</p>
<p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odabir glazbenih djela koja će se upoznati u autentičnom/prilagođenom/virtualnom okruženju kao i vrijeme susreta ovisi o geografskoj lokaciji i kulturno-umjetničkoj ponudi uže i/ili šire zajednice. 		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ishod se može ostvariti samostalno, ili integrirano s ishodom SŠ GU C.1.-2.1. – učenike treba poticati da na različite načine opisuju susret s glazbom u autentičnom, prilagođenom i virtualnom okruženju, prilikom čega će koristiti stručnu terminologiju – metode opisivanja mogu biti usmeni ili pisani osvrti, prezentacije, članci u školskim novinama i/ili web stranicama, blogovi, glazbene mape, plakati i slično; pritom je važno voditi računa da učenici imaju jasno zadane kriterije za opisivanje susreta s glazbom kako bi kroz dulje vremensko razdoblje mogli sustavno pratiti napredak koji će ostvarivati na tom području, što će im pomoći pri spoznavanju procesa oblikovanja vlastitih glazbenih preferencija u svrhu razvijanja metakognitivnih vještina i kritičkog promišljanja. 		
<p>SŠ GU C.1-2.3. Opisuje povijesni razvoj glazbene umjetnosti.</p>	<p>Uspoređuje obilježja glazbeno-stilskih razdoblja, pravaca i žanrova u društveno-povijesnome i kulturnome kontekstu. Povezuje razvoj glazbene umjetnosti s općim društveno – povijesnim i kulturnim razvojem.</p>	<p>Opisuje pojedina obilježja glazbeno-stilskih razdoblja/ pravaca/ žanrova.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su obvezni i preporučeni sadržaji iskazani na razini 70/64 sati/a, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja.</p> <p>Obvezni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-stilska razdoblja, pravci/pokreti i glazbeni žanrovi: srednji vijek, renesansa, barok, klasicizam (bečka klasika), romantizam; realizam, verizam, nacionalni stilovi; impresionizam, ekspresionizam, neoklasicizam, minimalizam; spajanje različitih vrsta glazbe (crossover) i prožimanje žanrova (fuzija) – izvodači/izvodački sastavi: sve skupine glazbala i sva glazbala, pjevački glasovi, komorni sastavi (duo/duet, trio/tercet, kvartet, kvintet), sastav standardnog orkestra i sve vrste zborova – hlazbeni oblici, glazbene i glazbeno-scenske vrste: dvodijelni oblik, trodijelni i složeni trodijelni oblik, rondo, tema s varijacijama, sonatni oblik; suite, sonata, koncert, simfonija, simfonijska pjesma, solo pjesma, glasovirska minijatura, fuga; oratorij/pasija, kantata, misa/ rekvijem; opera, opereta, mjuzikl, balet; glazba za scenu/kazalište (eng. <i>Incidental music</i>) <p>Preporučeni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glazbeno-stilska razdoblja, pravci/pokreti i glazbeni žanrovi: galantni stil; specifičnosti unutar jednog glazbeno-stilskog razdoblja (npr. rani i kasni romantizam); ostali neostilovi, pravci i pokreti glazbe 20. i 21. stoljeća; tradicijska i popularna glazba: različiti pravci, žanrovi, podžanrovi i hibridni stilovi – izvodači / izvodački sastavi: tradicijska i povijesna glazbala, povijesni razvoj orkestra, elektronički instrumenti i glazbala/instrumenti u suvremenoj glazbi, ostali povijesni i suvremeni ansambli – glazbeni oblici, glazbene i glazbeno-scenske vrste, različite skladbe: glazbeni oblici i vrste specifični za pojedina glazbeno-stilska razdoblja (npr. balada, motet, madrigal, preludij, pasakalja, tokata, serenada, divertimento, koncertna uvertira itd.), različite svjetovne, duhovne i didaktičke skladbe (npr. pjesma uz orkestar, Stabat Mater, Magnificat, etida, invencija itd.) 		
<p>Preporuka za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – u okviru glazbeno-stilskih razdoblja, učenik razlikuje/opisuje/uspoređuje/analizira različite izvodače i izvodačke sastave te razvoj glazbenih oblika i glazbenih vrsta. 		
<p>SŠ GU C.1-2.4. Učenik razlikuje različite vrste glazbe i glazbene žanrove te opisuje njihove međusobne utjecaje i spajanja (crossover i fuzija).</p>	<p>Razlikuje različite vrste glazbe – klasična, jazz, filmska, popularna i tradicijska glazba (hrvatska tradicijska glazba i glazbe svijeta) te opisuje njihove međusobne utjecaje i spajanja (crossover i fuzija).</p>	<p>Opisuje obilježja različitih vrsta glazbe i glazbenih žanrova te opaža njihove međusobne utjecaje.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su obvezni i preporučeni sadržaji iskazani na razini 70/64 sati/a, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja.</p> <p>Obvezni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obilježja različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz, filmska glazba), spajanje različitih vrsta glazbe (crossover) i prožimanje žanrova (fuzija) <p>Preporučeni sadržaji: različiti pravci, žanrovi, podžanrovi i hibridni stilovi</p>		
<p>Preporuke za ostvarenje ishoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nastavnik bira glazbena djela sukladno interesima učenika. 		
<p>SŠ GU C.1-2.5. Učenik povezuje glazbenu umjetnost s ostalim umjetnostima.</p>	<p>Prepoznaje, opisuje, uspoređuje i analizira elemente (sredstva, simbole, tehnike i postupke) umjetničkoga izraza u glazbi i ostalim umjetnostima.</p>	<p>Opisuje elemente umjetničkoga izraza u glazbi i ostalim umjetnostima.</p>
<p>Sadržaji:</p> <p>Sadržaji u pojedinom razredu razlikovat će se ovisno o odabiru sinkronijskog ili dijakronijskog modela poučavanja. Stoga su sadržaji iskazani na razini 70/64 sati/a, a nastavnik će ih organizirati prema potrebama procesa učenja i poučavanja. Odabir sadržaja će također ovisiti i o sadržajima predmeta Likovna umjetnost i Hrvatski jezik.</p> <p>Primjer sadržaja kojima se može ostvariti povezivanje glazbene umjetnosti s ostalim umjetnostima:</p>		

– uspoređivanje sastavnica različitih umjetničkih izraza određenih razdoblja: npr. književnost sakralnog karaktera i duhovna glazba renesanse; barokno slikarstvo i glazba, forma i oblik u umjetnosti klasicizma, narodna umjetnost i romantizam, suvremeni ples i suvremena glazba; povezanost slikarskih, skladateljskih, plesnih i književnih tehnika i postupaka (tonsko slikanje – povezanost s likovnom umjetnošću i književnošću, madrigalizmi – povezanost glazbenih sastavnica i stilskih figura u književnosti, klasični balet – povezanost glazbe i plesa, impresionizam – povezanost glazbe i slikarstva, glazbe i pjesništva (simbolizam); opera kao multimedijaska umjetnost, razvoj mjuzikla u filmskoj umjetnosti...).

Preporuka za ostvarenje ishoda:

- učenik umjetnosti pristupa interdisciplinarno, analizirajući i uspoređujući sredstva, simbole, tehnike i postupke umjetničkog izraza u glazbi i ostalim umjetnostima
- ovaj ishod moguće je ostvariti integrativno s Likovnom umjetnosti i Hrvatskim jezikom.

Neki od primjera povezivanja:

Likovna umjetnost / Povijest – usporedba: uloga obreda nekada i danas (religije svijeta)

Likovna umjetnost – arhitektonska usporedba/uloga: grčko kazalište i današnje kazalište, srednji vijek – arhitektura: romanika i gotika (usporedba), renesansa – arhitektura, slikarstvo, kiparstvo (Leonardo da Vinci, građevine u Firenci, građevine u Hrvatskoj, renesansa u Dubrovniku); barok: arhitektura, slikarstvo (iluzionističko prikazivanje perspektive i prostora), kiparstvo (usporedba: barokne građevine u Europi i Hrvatskoj); rokoko: slikarstvo, kiparstvo, arhitektura (interijeri); klasicizam: arhitektura (jasnoća i jednostavnost, antički uzori), primjeri u Europi Hrvatskoj (Dubrovnik), slikarstvo (ravnoteža i jasnoća strukture); romantizam, realizam (F. Goya, J. L. T. Géricault), impresionizam (C. Monet, É. Manet, C. Pissaro, E. Degas, P. A. Renoir); 20. stoljeće: ekspresionizam (E. Munch, V. van Gogh, P. Gauguin, H. de Toulouse-Lautrec), kubizam, futurizam/nadrealizam, pop-art, konceptualizam, minimalizam, hiperrealizam

Književnost/Povijest: tragedija (Eshil, Euripid, Sofoklo), amfiteatar, mitologija (usporedba: grčka, rimska, germanska), srednjovjekovna književnost i jezik (glagoljaši, viteška poezija, zbirka Carmina Burana); renesansa: W. Shakespeare, i hrvatski renesansni književnici po izboru (M. Marulić, M. Držić, Š. Menčetić, H. Lucić, P. Hektorović, P. Zoranić); barok: I. Gundulić, klasicizam: P. Corneille, J. Racine Molière; drama (prolog-zaplet-rasplet), talijanska *commedia dell'arte*; romantizam: F. Schiller, J. W. Goethe, A. Dumas, V. Hugo, (realizam i naturalizam), germanska mitologija, narodne bajke i priče (braća Grimm, H. Ch. Andresen, Ch. Perrault, I. B. Mažuranić), poezija (simbolizam, P. Verlaine, A. Rimbaud, S. Mallarmé) i proza u romantizmu, hrvatski narodni preporod (budnice i davorije) i predstavnici; 20. stoljeće: ekspresionizam R. M. Rilke, A. B. Šimić; kazalište apsurdna, književnost krhotina, intermedijalnost

Povijest: kršćanstvo, glagoljaši, Lutherova reformacija, Napoleon i Francuska revolucija

Vjeronauk: psalmi, koral, misa, glagoljaši, protestanti, evanđelje, evanđelisti, korizma, Veliki tjedan

E. POVEZANOST S DRUGIM PREDMETIMA I MEĐUPREDMETNIM TEMAMA

Povezanost predmeta Glazbena kultura / Glazbena umjetnost s drugim predmetima i međupredmetnim temama detaljno je prikazana Slikom 9.

Slika 9. Povezanost GK/GU s drugim predmetima i međupredmetnim temama

F. UČENJE I POUČAVANJE PREDMETA

Iskustva učenja

Učenje i poučavanje glazbe temelji se na obilježjima otvorenoga i humanističkog kurikuluma u kojemu su sve aktivnosti usmjerene prema realizaciji kvalitetnog, učinkovitog i poticajnog procesa učenja i poučavanja. Utvrđeni se odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju sukladno sposobnostima, iskustvima, interesima i preferencijama svakog učenika. Potrebno je uzeti u obzir da se učenici susreću s glazbom i upoznaju je u različitim formalnim, neformalnim i informalnim kontekstima, a to su:

- učionica, odnosno odgovarajuće opremljen kabinet za učenje i poučavanje glazbe
- škola kao poticajan prostor za realizaciju glazbenih i ostalih umjetničkih aktivnosti
- izvanučioničko okruženje koje je prilika za neposredan i autentičan susret s glazbom (kazališta, koncertne dvorane, operne kuće, ali i različite situacije iz svakodnevnog života)
- virtualno okruženje (mediji/internet), pri čemu je učenike potrebno odgojiti za kritički i selektivan pristup glazbenoj ponudi.

Iskustva učenja usmjerena su na:

- uspostavljanje demokratskog, kreativnog i opuštenog ozračja koje će sve učenike potaknuti na sudjelovanje u glazbenim aktivnostima, zainteresirati ih za glazbu te pobuditi u njima osjećaj zadovoljstva
- cjelovit razvoj djeteta i mlade osobe u kognitivnim, psihomotornim i afektivnim dimenzijama toga razvoja
- optimalne puteve razvijanja glazbenih sposobnosti i stjecanja glazbenih znanja i vještina, pritom ne zaboravljajući da je u realizaciji svih glazbenih aktivnosti proces važniji od rezultata.

Uloga učitelja

U prvom i drugom razredu osnovne škole nastavu Glazbene kulture izvodi učitelj primarnog obrazovanja. Nastavu Glazbene kulture u trećem razredu, ovisno o organizacijskim mogućnostima škole, izvodi učitelj primarnog obrazovanja ili predmetni učitelj glazbe. Nastavu Glazbene kulture od četvrtog razreda osnovne škole i u srednjoj školi izvodi predmetni učitelj/nastavnik glazbe. Svakom učitelju Glazbene kulture / Glazbene umjetnosti treba omogućiti da sukladno sklonostima i preferencijama učenika organizira i oblikuje redovnu, izbornu i fakultativnu nastavu glazbe te izvannastavne glazbene aktivnosti. Iz tog je razloga uloga kompetentnog učitelja u realizaciji nastave glazbe izrazito značajna. Otvorenost kurikuluma učiteljima omogućuje da zadane kurikulumске jezgre preoblikuju u izvedbene materijale:

- slobodnim odabirom i organizacijom sadržaja i načina rada
- u skladu sa suvremenim metodičkim spoznajama i dostupnom tehnologijom
- u suradnji s učenicima, uvažavajući njihove interese.

Grupiranje učenika

U svim se glazbenim aktivnostima ostvaruje potpuna integracija svih učenika. Učitelj glazbe uvažava razlike među učenicima i pristupa individualno svakom učeniku, koliko je to moguće s obzirom na broj učenika u razrednom odjeljenju. Istodobno teži koherentnosti najčešće heterogenih razreda, što je od naročite važnosti za realizaciju, praćenje i vrednovanje skupnih glazbenih aktivnosti poput pjevanja, sviranja, pokreta uz glazbu i glazbenih igara.

Potrebno je s posebnom pažnjom pristupiti planiranju nastavnih zadataka za učenike s poteškoćama i omogućiti im glazbena iskustva u skladu s njihovim mogućnostima. Ovi će učenici u nastavi glazbe dobiti priliku razviti kreativno mišljenje te slušne, izražajne, motoričke i socijalne vještine. Važna uloga učitelja je otkrivanje darovitih učenika, njegovanje darovitosti i, prema interesima učenika, upućivanje na druge oblike glazbenoga obrazovanja.

Materijali i izvori te okruženje

Za učenje i poučavanje glazbe potrebna je specijalizirana učionica (kabinet) koja je uz standardna sredstva i pomagala opremljena:

- glasovinom i drugim glazbalima
- uređajima za reprodukciju audio i videozapisa
- dječjim instrumentarijem
- računalom, projektorom i kvalitetnim zvučnicima te sredstvima za primjenu IKT-a u nastavi glazbe (glazbeni programi i aplikacije).

Učenici će u primjerenom okruženju ostvarivati odgojno-obrazovne ishode. U učenju i poučavanju glazbe se također vodi računa o pomnom odabiru kvalitetne glazbene literature koja zadovoljava stručno-glazbene, pedagoške, društvene i umjetničko-estetske kriterije.

Određeno vrijeme i organizacija odgojno-obrazovnog procesa

Učenje i poučavanje glazbe zastupljeno je u svim odgojno-obrazovnim ciklusima i razinama kao redovna nastava. Poželjno je da se glazbene aktivnosti u primarnom obrazovanju javljaju svaki dan jer se glazbene aktivnosti mogu izvoditi i u okviru neglazbenih predmeta.

Potrebno je omogućiti proširenje učenja i poučavanja glazbe u vidu:

- izbornih i fakultativnih nastavnih predmeta i/ili modula
- izvanučioničke nastave

- izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti
- različitih vrsta projekata koji se planiraju školskim kurikulumom.

Navedeni oblici rada omogućuju kvalitetan razvoj svakog učenika. Predstavljaju i djelotvoran način prevencije društveno neprihvatljivog ponašanja, stoga se preporučaju u svim ciklusima i svim godinama učenja.

Na ovaj se način kod učenika stvara potreba za cjeloživotnim istraživanjem glazbe, daljnjim stjecanjem glazbenih znanja i vještina te, naposljetku, sudjelovanjem u glazbenom životu zajednice.

Ove oblike rada karakterizira princip dobrovoljnog uključivanja učenika. Oblikuju se u skladu s potrebama, željama i sklonostima učenika, omogućujući grupiranje učenika različite dobi, a uključuju:

- glazbene radionice, igraonice i slušaonice
- različite ansamble (komorne sastave, zborove i orkestre)
- umjetničke projekte u kojima su uz glazbu implementirane i druge umjetnosti (npr. postava mjuzikla, glazbeno-dramski recital)
- interdisciplinarnе projekte u kojima se glazba povezuje s ostalim nastavnim predmetima / područjima / međupredmetnim temama
- izvanučioničku nastavu koja uključuje posjete glazbeno-kulturnim ustanovama te glazbeno-edukativne izlete.

Aktivnosti u nastavi glazbe

Slušanje i upoznavanje glazbe

U učenju i poučavanju glazbe sve se relevantne aktivnosti temelje na slušnom iskustvu. Pri aktivnom, analitički usmjerenom i višekratnom slušanju glazbe, glazbeno je djelo sredstvo upoznavanja:

- glazbeno-izražajnih sastavnica
- principa organizacije glazbenog djela (glazbeni oblici, glazbene vrste)
- obilježja glazbenih djela visoke kulture te različitih i raznovrsnih tradicijskih kultura i supkultura.

Slušanje i upoznavanje glazbe pruža brojne mogućnosti za estetski odgoj učenika. Pritom glazbeno djelo postaje jednim od ciljeva nastave glazbe i upoznaje se zbog njegove vrijednosti. Muzikološki se sadržaji upoznaju temeljem slušanja glazbenog djela. Sadržaji predstavljeni aktivnošću slušanja trebaju biti u tehničkom i izvedbenom pogledu najbolje moguće kvalitete. S obzirom na dob učenika, potrebno je paziti na trajanje i karakter skladbi. Također, od učenika mlađe dobi ne očekuje se da tijekom slušanja glazbe nepomično sjede, već im se omogućuje kretanje uz glazbu. Učenike treba upoznati s glazbenim djelima različitih razdoblja, stilova, vrsta i žanrova, kako bi se uspostavila vrijednosna mjerila za estetsko i kritičko doživljavanje glazbe i kod učenika razvio glazbeni ukus. Od posebne je važnosti neposredan susret s glazbom u autentičnom okružju i potrebno je omogućiti ga učenicima u što većoj mjeri. Fleksibilnost procesa učenja i poučavanja koju pruža otvoreni kurikulum i realizacija projektnih tjedana učenicima omogućuje posjet kulturno-glazbenih događaja u školi, ali i izvan nje.

Pjevanje

S ciljem njegovanja glasa i razvijanja kulture lijepoga pjevanja, učenike se kontinuirano potiče na aktivno sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Posebna se pozornost polaže na razvoj pjevačkog glasa te moguće usmjeravanje na dodatno bavljenje pjevanjem.

Pjesme se u nastavi glazbe uče usvajanjem po sluhu. Učitelj pritom na glazbalu (klavijature, gitara, harmonika) izvodi harmonijsku pratnju. Ne preporuča se pjevanje uz matricu.

Prema preporukama za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda, učitelj samostalno odabire pjesme: autorske (umjetničke, za djecu, popularne – *evergreen*) i tradicijske. Prilikom odabira pjesama potrebno je voditi računa o:

- zanimljivosti i umjetničkoj vrijednosti pjesama
- interesima i dobi učenika te sukladno tome primjerenosti težini pjesama (opseg i struktura melodije, ritamske figure i kombinacije, prikladan tempo)
- jasnoći teksta i primjerenosti sadržaja
- interkulturalnom načelu prema kojem će učenici upoznati pjesme različitih kultura, na različitim jezicima i narječjima, uz odgovarajući etnomuzikološki pristup koji treba imati u vidu i pri upoznavanju hrvatskih tradicijskih pjesama.

Sviranje

Sviranje otvara mogućnost aktivnog sudjelovanja učenika u reprodukciji i interpretaciji jednostavnijih glazbenih djela. Za potrebe sviranja učenici usvajaju simbole glazbenoga pisma. U skladu s interesima, sposobnostima i dobi učenika, sviranje se može realizirati tjeloglazbom, na dječjem instrumentariju, na standardnim glazbalima te proizvodnjom zvuka

na elektroničkim instrumentima i/ili na računalu.

Glazbene igre

Glazbene igre imaju važnu primjenu u prvom i drugom odgojno-obrazovnom ciklusu jer mogu pomoći pri stvaranju opuštenog ozračja u razredu, doprinose zanimljivosti, uklanjaju monotoniju i učenici će stoga biti pažljiviji. Osim toga, pomoću njih učenici nesvjesno usvajaju glazbena znanja i vještine. Najveći argument za njihovo uvođenje u nastavu je taj što glazbene igre utječu na razvoj glazbenih sposobnosti učenika.

Postoje glazbene igre koje:

- uključuju pjevanje i/ili druge aktivnosti izvođenja glazbe
- pospješuju slušnu percepciju i pamćenje glazbe
- uz slušanje glazbe učenike potiču na ples i pokret
- služe kao sredstvo ponavljanja i utvrđivanja različitih »glazbenih znanja«.

Stvaralaštvo

Stvaralaštvo je važan element u procesu učenja jer potiče kreativnost u užem i širem smislu. Učitelj će organizirati stvaralačko izražavanje učenika u aktivnostima pjevanja, sviranja, plesa, pokreta te uporabe IKT-a samostalno ili u skupini.

Informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT)

Aktualne potrebe učenika u 21. stoljeću upućuju na korištenje informacijsko-komunikacijske tehnologije. Učenje i poučavanje uz pomoć IKT-a uključuje rad s računalnim programima namijenjenim e-učenju; korištenje društvenih mreža; alate za uvježbavanje glazbenih znanja i vještina; izvođenje, skladanje, uređivanje, snimanje i improvizaciju; izradu prezentacijskih izvješća i, naposljetku, povezivanje učenika, razreda, škola te lokalne zajednice. Digitalna tehnologija koristan je alat koji može nadopuniti redovnu nastavu, omogućiti dostupnost raznolikim glazbenim sadržajima te osuvremeniti cjelokupni proces učenja i poučavanja.

G. VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO OBRAZOVNIH ISHODA

Vrednovanje kao učenje, za učenje i vrednovanje naučenog

Pristupi vrednovanju u nastavnim predmetima Glazbena kultura i Glazbena umjetnost

Temeljni pristupi vrednovanja koji su prisutni u svim domenama predmeta su:

- Vrednovanje za učenje
- Vrednovanje kao učenje
- Vrednovanje naučenoga.

Vrednovanje za učenje

Ovaj se pristup vrednovanju u nastavi glazbe odvija tijekom procesa učenja i poučavanja i ima višestruku ulogu:

- kvalitativne povratne informacije učenicima o razini usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda (znanja, vještina i stavova)
- razmjene iskustava o procesima učenja i usvojenosti znanja i vještina u odnosu na postavljena očekivanja
- motivacije učenicima za poboljšanje učenja, ali i učiteljima za unaprjeđenje i planiranje budućeg učenja i poučavanja.

Kvalitativne povratne informacije bit će motivacija učenicima u poboljšanju učenja i posebno će biti od pomoći u razumijevanju sljedećih procesa:

- razvoja strategija za slušanje glazbe kao alata za uspješnu analizu glazbe, kritički pristup glazbenom djelu i estetski doživljaj
- razvoja vlastitih glazbenih sposobnosti koji uključuje prikladan i optimalan odabir glazbenih aktivnosti koje bi pospješile taj razvoj
- razvoja metakognitivnih vještina kao alata za povezivanje slušnoga iskustva i različitih glazbenih i ostalih znanja.

Tehnike prikupljanja podataka kod vrednovanja za učenje su:

- praćenje, promatranje i bilježenje učeničkih aktivnosti
- opažanje učenika prilikom skupnog ili individualnog rada
- razgovor s učenicom.

Vrednovanje za učenje ne rezultira ocjenom, nego razmjenom informacija o učenju i rezultatima učenja.

Vrednovanje kao učenje

Vrednovanje kao učenje jest pristup vrednovanju koji se temelji na ideji da učenici vrednovanjem uče, stoga nužno podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja uz stalnu podršku učitelja.

U svrhu estetskog odgoja učenika i oblikovanja vrijednosnih kriterija od iznimne je važnosti naučiti vrednovati glazbeno djelo kao umjetnički proces (nastanak glazbenog djela / glazbenu izvedbu) i rezultat umjetničkog procesa (glazbeno djelo trajne umjetničke vrijednosti / snimljenu umjetničku glazbenu izvedbu).

Vrednovanje kao učenje u nastavi glazbe odnosi se na:

- samoanalizu i samovrednovanje procesa razvoja vlastitih generičkih i glazbenih kompetencija
- samoprocjenu vlastitog uspjeha prilikom izražavanja, izvođenja ili stvaranja
- procjenu uspješnosti izražavanja/izvođenja/stvaranja kod drugih učenika
- vrednovanje izražavanja/izvođenja/stvaranja kao skupne glazbene aktivnosti, pri čemu će vrednovanje uključivati planiranje i organizaciju aktivnosti, realizaciju aktivnosti (proces) i predstavljanje aktivnosti (rezultat)
- kritičko vrednovanje glazbenog djela, uz primjenu utvrđenih estetskih kriterija
- vrednovanje izvedbe glazbenog djela doživljenog u autentičnom, prilagođenom ili virtualnom okružju koje uključuje vrednovanje originalnosti izvedbe, primjerenosti izvedbe određenom kontekstu (mjestu i publici) te prihvatanje djela od strane publike.

Vrednovanje naučenog

Vrednovanje naučenoga jest sumativno vrednovanje kojemu je svrha procjena usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda nakon određenoga (kraćeg ili dužeg) razdoblja učenja i poučavanja. Provodi se periodično, nakon određene nastavne cjeline, odnosno obrazovnog razdoblja. Vrednovanje usvojenih znanja, vještina i stavova u nastavi glazbe usklađuje se s definiranim odgojno-obrazovnim ishodima kurikuluma predmeta Glazbena kultura / Glazbena umjetnost, razradom ključnih sadržaja ishoda te razinom usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda »dobar«. Razina usvojenosti »dobar« ne predstavlja školsku ocjenu dobar, ona služi kao okvir za procjenu ostvarenosti i razumijevanja dubine i širine pojedinoga ishoda. U predmetnom kurikulumu nalaze se odgojno-obrazovni ishodi, razrada ishoda i ključni sadržaji te razina usvojenosti »dobar« određenog odgojno-obrazovnog ishoda na kraju razreda, a ostale razine usvojenosti (ostvarenosti) odgojno-obrazovnih ishoda nalaze se u metodičkom priručniku te služe učitelju i nastavniku kao orijentir pri izradi kriterija vrednovanja. Dakle, razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda ne smiju se protumačiti kao brojčane ocjene. One su određene tako da opisuju postignuća učenika na kraju školske godine pa ih učitelji neće moći izravno primijeniti u svakome pojedinom vrednovanju. To se posebno odnosi na aktivnosti (domena B) gdje će se naglasak staviti na sustavno praćenje učenika tijekom godine.

Razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda u svim su ciklusima:

- putokaz za kvalitativno opisivanje postignuća učenika
- orijentir za izradu kriterija vrednovanja koje izrađuje učitelj.

Tehnike prikupljanja podataka u svrhu vrednovanja naučenoga su:

- različiti usmeni i pisani oblici provjere
- samostalni i skupni radovi učenika (praktični radovi učenika, projekti učenika, prezentacije učenika)
- bilješke o praćenju učeničkih aktivnosti.

Elementi vrednovanja

Zastupljenost elementa vrednovanja koji rezultiraju opisnom i/ili brojčanom ocjenom ovise o godini učenja, tj. o odgojno-obrazovnom ciklusu. U svakom odgojno-obrazovnom ciklusu prisutna su dva elementa. S obzirom na otvorenost nastave glazbe postoji mogućnost da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja koji će biti u skladu s realizacijom nastavnih sadržaja prilagođenih interesima učenika. Komponente koje će se vrednovati u odnosu na određeni element ovise o dobi učenika te o svakom zasebnom razredu.

Obvezni elementi vrednovanja s obzirom na godinu učenja:

1. – 8. godina učenja u nastavi Glazbene kulture:

Slušanje i poznavanje glazbe

Izražavanje glazbom i uz glazbu

1., 2., 3. i 4. ili 1 i 2. godina učenja (ovisno o vrsti srednjoškolskog programa) u nastavi Glazbene umjetnosti:

Slušanje i poznavanje glazbe

Osnove glazbene umjetnosti

Slušanje i poznavanje glazbe

Opažanje, razlikovanje i analiza glazbeno-izražajnih sastavnica:

- tempo-puls-metar-ritam
- visina tona, melodija
- dinamika
- boja/izvođači
- organizacija (oblik i vrsta)
- tekstura (slog)
- ugođaj i karakter (koji ovise o obilježjima ostalih sastavnica)

Slušno identificiranje:

- naziva skladbe i skladatelja
- različitih vrsta glazbe
- različitih glazbeno-stilskih razdoblja, pravaca i žanrova

Izražavanje glazbom i uz glazbu

Izražavanje i izvođenje:

- uključenost učenika u realizaciju skupnih glazbenih aktivnosti
- poticajno vrednovanje svakog napretka u razvoju vještina
- izražena motiviranost za pojedine aktivnosti

Osnove glazbene umjetnosti

Razumijevanje:

- glazbeno-izražajnih sastavnica
- principa organizacije glazbenog djela (glazbeni oblici, glazbene vrste)
- obilježja različitih vrsta, stilova, pravaca i žanrova glazbe
- obilježja hrvatske tradicijske glazbe, europske glazbe i glazbi svijeta
- međusobnih utjecaja različitih vrsta glazbe
- razvoja glazbene umjetnosti kroz povijest

Osobni osvrt na doživljaj glazbe (u pisanom ili usmenom obliku)

Preporučeni pristupi te metode i tehnike vrednovanja usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda u predmetnom kurikulumu

Učenici su središte odgojno-obrazovnog procesa i oni u pravilu vole glazbu i žele se njome baviti na različite načine. Praćenje i vrednovanje učenika sastavni je dio svakoga nastavnog sata glazbe i treba se odvijati prirodno, ne stvarajući stresnu situaciju za učenike. Učitelj će pratiti individualni i skupni napredak učenika za što će učenici dobiti pravovremenu opisnu povratnu informaciju i prijedloge za unapređivanje učenja.

U aktivnom muziciranju učenika, tj. u pjevanju i sviranju, važniji je proces od krajnjeg rezultata jer postignuće u tim aktivnostima ovisi o glazbenim sposobnostima koje utječu na razinu uspješnosti učenika. Učenike s manje razvijenim glazbenim sposobnostima učitelj ne ocjenjuje individualno već tijekom skupnog muziciranja, tj. vrednuje i ocjenjuje njihov odnos prema aktivnosti i njihovu uključenost. Takav učenik ne smije dobiti negativnu povratnu informaciju, tj. nižu ocjenu ako pjeva ili svira netočno, naročito u nižim razredima osnovne škole, već smjernice u čemu je bio uspješan i kako poboljšati svoju izvedbu. Naime, mlađim učenicima treba omogućiti poticajno okruženje imajući u vidu da se u toj dobi glazbene sposobnosti intenzivno razvijaju.

Muzikološki sadržaji koji se ocjenjuju trebaju biti rezultat slušnog upoznavanja glazbe. U nastavi glazbe učitelj uzima u obzir i skrivene učinke nastave glazbe, tj. odnos prema predmetu, odnosno glazbi. Stoga učitelj u nastavi glazbe vrednuje i uzima u obzir posjete učenika kazalištu i koncertima, sudjelovanje u glazbenim projektima, praćenje televizijskih, radijskih i internetskih glazbenih emisija i dr.

Izvješćivanje

Svrha izvješćivanja je pravodobna, jasna i precizna povratna informacija učenicima, roditeljima i učiteljima o postignućima u tri postojeće predmetne domene. S učenicima je nužno izgraditi ozračje suradništva i povjerenja kako bi slobodno raspravljali o vlastitim postignućima te bili motivirani za daljnje učenje.

Izvrješćivanje može biti formalno (izvrješće o praćenju, svjedodžba, dodatak svjedodžbi, napomena u svjedodžbi, podatci i bilješke u e-Matici) i neformalno (razgovori i razmjena informacija između različitih subjekata u radu s darovitim učenicima, npr. mentora i roditelja).

U okviru kurikularnog sustava izvrješćivanje o usvojenim odgojno-obrazovnim ishodima dobiva drugačiji oblik i svrhu. Kroz kvalitativne osvrte učitelja nastoji se kvalitetnije i detaljnije opisati ukupnost i kvaliteta postignuća učenika u određenom obrazovnom razdoblju. Ti kvalitativni osvrti trebaju dati točan, konkretan i specifičan opis učenikovih dosadašnjih rezultata i napredovanja u pojedinim predmetima, u odnosu na postavljena očekivanja definirana kurikularnim dokumentima.

Donošenje zaključne ocjene

Kao numerički pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva. Kao i dosad, zaključna ocjena se izriče brojkom i riječju (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5).

Zaključna ocjena ne treba biti aritmetička sredina pojedinačnih brojčanih ocjena prikupljenih prilikom vrednovanja naučenoga. Uputno je uvažiti i pokazatelje o učenikovu učenju i napredovanju prikupljene drugim pristupima vrednovanja (vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje).

Zaključna ocjena postignuća učenika u učenju i poučavanju glazbe proizlazi iz jasno određenih i razrađenih odgojno-obrazovnih ishoda. Davanje važnosti pojedinoj domeni u donošenju zaključne ocjene treba biti u suglasju sa zastupljenošću domena u određenom ciklusu.

U prvom, drugom i trećem odgojno-obrazovnom ciklusu izjednačene su domene Slušanje i upoznavanje glazbe i Izražavanje glazbom i uz glazbu. U okviru domene Izražavanje glazbom i uz glazbu glazbene se aktivnosti mogu ocjenjivati kao oblik uključenosti i motiviranosti učenika te kao glazbeno-izvođačke vještine. Opažanje i razlikovanje glazbeno-izražajnih sastavnica i slušno identificiranje u okviru domene Slušanje i upoznavanje glazbe se postepeno nadograđuje kroz cikluse, tj. godine učenja. I u ovoj domeni treba uzeti u obzir učenikovu uključenost i motiviranost. Glazba u kontekstu će se upoznavati na temelju slušanja i aktivnog muziciranja. Ova će domena u prvom, drugom i trećem ciklusu imati manji udio u donošenju zaključne ocjene.

U četvrtom i petom ciklusu, naglasak se stavlja na komplementarnost domena Slušanje i upoznavanje glazbe i Glazba u kontekstu te razumijevanje muzikoloških sadržaja. Različite se glazbene aktivnosti u okviru domene Izražavanje glazbom i uz glazbu ostvaruju u skladu s raspoloživim vremenom i interesima učenika.